

Internationell samverkan

5

Förslag till statsbudget för 2004

Internationell samverkan

Innehållsförteckning

1	Förslag till riksdagsbeslut	5
2	Internationell samverkan	7
2.1	Omfattning.....	7
2.2	Utgiftsutvecklingen	7
3	Utrikes- och säkerhetspolitik	9
3.1	Omfattning.....	9
3.2	Utgiftsutveckling	10
3.3	Mål	10
3.4	Politikens inriktning	10
3.5	Insatser	14
3.6	Resultatbedömning.....	16
3.7	Revisionens iakttagelser.....	19
3.8	Budgetförslag	20
3.8.1	5:1 Bidrag till vissa internationella organisationer	20
3.8.2	5:2 Fredsfrämjande verksamhet	23
3.8.3	5:3 Nordiskt samarbete	25
3.8.4	5:4 Ekonomiskt bistånd till enskilda utomlands samt diverse kostnader för rättsväsendet	26
3.8.5	5:5 Inspektionen för strategiska produkter.....	27
3.8.6	5:6 Forskning, utredningar och andra insatser rörande säkerhetspolitik och nedrustning.....	29
3.8.7	5:7 Bidrag till Stockholms internationella fredsforskningsinstitut (SIPRI)	30
3.8.8	5:8 Bidrag till Utrikespolitiska institutet.....	30
3.8.9	5:9 Svenska institutet	31
3.8.10	5:10 Information m.m.	33

Tabellförteckning

Anslagsbelopp.....	5
2.1 Utgiftsutvecklingen.....	7
2.2 Härledning av ramnivån 2004-2006 utgiftsområde 5 Internationell samverkan	7
3.1 Utgiftsutveckling inom utgiftsområde 5	10
3.2 Anslagsutveckling.....	20
3.3 Härledning av anslagsnivå 2004-2006, för 5:1 Bidrag till vissa internationella organisationer	22
3.4 Anslagsutveckling.....	23
3.5 Bemyndigande om ekonomiska åtaganden.....	24
3.6 Härledning av anslagsnivå 2004-2006, för 5:2 Fredsfrämjande verksamhet	25
3.7 Anslagsutveckling.....	25
3.8 Härledning av anslagsnivå 2004-2006, för 5:3 Nordiskt samarbete	26
3.9 Anslagsutveckling.....	26
3.10 Härledning av anslagsnivå 2004-2006, för 5:4 Ekonomiskt bistånd enskilda utomlands samt diverse kostnader för rättsväsendet.....	27
3.11 Anslagsutveckling.....	27
3.12 Offentligrättslig verksamhet	27
3.13 Härledning av anslagsnivå 2004-2006, för 5:5 Inspektionen för strategiska produkter.....	28
3.14 Anslagsutveckling.....	29
3.15 Härledning av anslagsnivå 2004-2006, för 5:6 Forskning, utredningar och andra insatser rörande säkerhetspolitik och nedrustning.....	29
3.16 Anslagsutveckling.....	30
3.17 Härledning av anslagsnivå 2004-2006, för 5:7 Bidrag till Stockholms internationella. fredsforskningsinstitut (SIPRI).....	30
3.18 Anslagsutveckling.....	30
3.19 Härledning av anslagsnivå 2004-2006, för 5:8, Bidrag till Utrikespolitiska institutet (UI)	31
3.20 Anslagsutveckling.....	31
3.21 Uppdragsverksamhet	31
3.22 Beställningsbemyndigande om ekonomiska åtaganden	32
3.23 Härledning av anslagsnivån 2004-2006 för 5:9 Svenska institutet	33
3.24 anslagsutveckling.....	33
3.25 Härledning av anslagsnivå 2004-2006, för 5:10, Information m.m.	34

1 Förslag till riksdagsbeslut

Regeringen föreslår att riksdagen

1. bemyndigar regeringen att under 2004 för ramanslaget 5:2 *Fredsfrämjande verksamhet* besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför utgifter på högst 129 000 000 kronor efter 2004 (avsnitt 3.8.2),

2. bemyndigar regeringen att under 2004 för ramanslaget 5:9 *Svenska institutet* besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför utgifter på högst 3 000 000 kronor efter 2004 (avsnitt 3.8.9),

3. för budgetåret 2004 anvisar anslagen under utgiftsområde 5 *Internationell samverkan* enligt följande uppställning:

Anslagsbelopp

Tusental kronor

Anslag		Anslagstyp	
5:1	Bidrag till vissa internationella organisationer	ramanslag	932 070
5:2	Fredsfrämjande verksamhet	ramanslag	127 087
5:3	Nordiskt samarbete	ramanslag	9 122
5:4	Ekonomiskt bistånd till enskilda utomlands samt diverse kostnader för rättsväsendet	ramanslag	5 396
5:5	Inspektionen för strategiska produkter	ramanslag	25 003
5:6	Forskning, utredningar och andra insatser rörande säkerhetspolitik och nedrustning	ramanslag	28 363
5:7	Bidrag till Sthlm internationella fredsforskningsinstitut (SIPRI)	obetecknat anslag	26 465
5:8	Bidrag till Utrikespolitiska institutet (UI)	obetecknat anslag	11 265
5:9	Svenska institutet	ramanslag	74 408
5:10	Information m.m.	ramanslag	18 183
Summa:			1 257 362

2 Internationell samverkan

2.1 Omfattning

Utgiftsområdet Internationell samverkan omfattar politikområdet Utrikes- och säkerhetspolitik.

2.2 Utgiftsutvecklingen

Tabell 2.1 Utgiftsutvecklingen

Miljoner kronor

	Utfall 2002	Anslag 2003 ¹	Utgiftsprognos 2003	Förslag anslag ² 2004	Beräknat anslag 2005	Beräknat anslag 2006
Politikområde 5	1 137	1 285	1 242	1 260	1 257	1 261
Totalt för utgiftsområde 5	1 137	1 285	1 242	1 257	1 254	1 258

1 Inklusivt förslag till tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2004

2 Inklusivt valutaomräkning

Tabell 2.2 Härledning av ramnivån 2004-2006 utgiftsområde 5 Internationell samverkan

Miljoner kronor

	2004	2005	2006
Anvisat 2003 i 2003 års statbudget ¹	1 285	1 285	1 285
Förändring till följd av:			
Pris- och löneomräkning ²	- 15	- 10	- 6
Beslut	- 13	- 21	- 21
Ny ramnivå	1 257	1 254	1 258

1 Inklusivt förslag till tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2004

2 Inklusivt valutaomräkning

3 Utrikes- och säkerhetspolitik

3.1 Omfattning

Politikområdet omfattar frågor som gäller Sveriges förhållande till och överenskommelser med andra stater och internationella organisationer. Inom politikområdet verkar två myndigheter: Svenska institutet och Inspektionen för strategiska produkter.

Riksdagen, bet. 2002/03:FiU20 har generellt uttalat att det bör bli tydligare och lättare att följa upp mål, budget och resultat för den verksamhet som sker inom ett utgiftsområde.

Utgiftsområdet Internationell samverkan hör beloppsmässigt till ett av de mindre utgiftsområdena i statsbudgeten, men samtidigt har det varit ett av de mer svåröverskådliga med sina 17 anslag. I budgetpropositionen för år 2004 har flera anslag med liknande syfte därför förts samman. I och med förändringen blir utgiftsområdets verksamheter tydligare och mer överskådliga, vilket underlättar styrning och uppföljning av verksamheten.

3.2 Utgiftsutveckling

Tabell 3.1 Utgiftsutveckling inom utgiftsområde 5
Miljoner kronor

Anslag ¹	Utfall 2002	Anslag 2003 ²	Utgiftsprognos 2003	Förslag anslag 2004	Beräknat anslag 2005	Beräknat anslag 2006
5:1 ³ Bidrag till vissa internationella organisationer	822,6	957,6	868,1	932,1	932,1	932,1
5:2 Fredsfrämjande verksamhet	128,5	130,9	178,6	127,1	129,9	132,1
5:3 ⁴ Nordiskt samarbete	8,5	9,1	8,8	9,1	9,1	9,1
5:4 Ekonomiskt bistånd till enskilda utomlands samt diverse kostnader för rättsväsendet	2,4	5,4	5,3	5,4	5,4	5,4
5:5 Inspektionen för strategiska produkter	20,3	23,7	23,1	25,0	25,6	26,0
5:6 ⁵ Forskning, utredningar och andra insatser rörande säkerhetspolitik och nedrustning	29,9	26,9	27,9	28,4	28,4	28,4
5:7 Bidrag till Sthlm internationella fredsforskningsinstitut (SIPRI)	22,0	26,1	25,4	26,5	26,5	26,5
5:8 Bidrag till Utrikespolitiska institutet (UI)	10,8	13,5	13,2	11,3	11,3	11,3
5:9 Svenska institutet	65,0	66,8	66,3	74,4	76,1	77,4
5:10 ⁶ Information m.m.	26,9	24,5	25,2	18,2	10,2	10,2
Totalt för utgiftsområde 5:	1 136,9	1 284,6	1 241,9	1 257,5	1 254,6	1 258,5

1 Anpassat till den nya anslagsstrukturen

2 Inklusive förslag till tilläggsbudget i samband med budgetproposition för 2004

3 Inkluderar följande anslag enligt statsbudgeten för 2003: 5:3 Bidrag till vissa internationella organisationer, 5:4 Nordiska ministerrådet, 5:5 Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD).

4 Inkluderar följande anslag enligt statsbudgeten för 2003: 5:1 nordiskt samarbete, 5:17 Föreningen Norden.

5 Inkluderar följande anslag enligt statsbudgeten för 2003: 5:9 Utredningar och andra insatser på det utrikespolitiska området, 5:10 Information och studier om säkerhetspolitik och fredsfrämjande utveckling, 5:12 Forskning till stöd för nedrustning och internationell säkerhet, 5:14 Forskningsverksamhet av särskild utrikes- och säkerhetspolitisk betydelse.

6 Inkluderar följande anslag enligt statsbudgeten för 2003: 5:8 Övrig information om Sverige i utlandet, 5:16 Europainformation m.m.

3.3 Mål

Målet för politikområdet är att säkerställa Sveriges intressen i förbindelserna med andra länder.

3.4 Politikens inriktning

Medlemskap i internationella organisationer är fortsatt det centrala redskapet i svensk utrikespolitik. Regeringen verkar för att de instrument som finns inom internationella organisationer och i vars arbete som vi deltar i

används på bästa sätt. Det gäller de instrument som finns inom Europeiska unionen (EU), inklusive inom ramen för EU:s gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik, liksom inom Förenta Nationerna (FN), Organisationen för samarbete och säkerhet i Europa (OSSE) och andra internationella organisationer. Samverkan mellan olika diplomatiska, civila och militära krishanteringsinsatser, humanitärt bistånd och utvecklingssamarbete blir allt viktigare. Sverige verkar för att stärka samordningen mellan de internationella organisationer som genomför sådana insatser.

Sverige är militärt alliansfritt. Detta är en politik som under lång tid tjänat oss väl. Det

säkerhetspolitiska läget i Sveriges närområde är tryggare än på mycket länge. Samtidigt hotas säkerheten av nya globala och komplexa hot. Terrorism, risken för spridning av massförstörelsevapen, organiserad brottslighet och människohandel är exempel på företeelser som hotar vår egen och andras säkerhet. Internationellt samarbete behövs för att bekämpa dessa företeelser. För svenskt vidkommande utgör FN och EU de främsta fora för sådant samarbete. Medlemskapet i OSSE och Europarådet samt vårt samarbete med Nato är också av central betydelse.

Medlemskapet i FN är en hörnsten i Sveriges utrikespolitik. Genom dess världsomfattande medlemskap åtnjuter organisationen en unik politisk legitimitet att hantera akuta kriser och möta de långsiktiga globala utmaningar som världen står inför. Förväntningarna och kraven på FN är idag större än någonsin, vilket innebär att FN måste stå rustat för att kunna fatta svåra beslut och agera i situationer som hotar internationell fred och säkerhet.

Målen för EU:s gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik (GUSP) inkluderar att bevara freden, stärka den internationella säkerheten, befästa demokratin, rättsstatsprincipen och respekten för de mänskliga rättigheterna. Sverige bidrar aktivt i EU:s arbete för att stärka GUSP och göra det möjligt för EU att svara upp mot de övergripande målen för GUSP. Regeringen kommer att verka för att EU fortsätter att stärka sin förmåga att på ett effektivt och samstämmigt sätt kan förebygga och agera vid internationella konflikter.

Sverige fortsätter målmedvetet ansträngningarna att föra det internationella nedrustningsarbetet vidare. Målet är att fullständigt avskaffa massförstörelsevapen under strikt och effektiv kontroll. Sverige är med och kommer att vara pådrivande i arbetet med att genomföra de överenskommelser om kärnvapennedrustning som gjordes vid 2000 års översynskonferens för Ickespridningsavtalet för kärnvapen. Sverige verkar också för att fördraget om fullständigt förbud mot kärnsprängningar skall kunna träda i kraft så snart som möjligt. Nedrustningsarbetet beträffande biologiska och kemiska vapen måste fullföljas.

Sverige är även engagerat i ansträngningarna att bekämpa okontrollerad spridning av illegal handel med lätta vapen. Arbetet med att stärka och utveckla den internationella konvention som

förbjuder eller begränsar användningen av särskilda konventionella vapen (CCW) kommer att fortsätta liksom arbetet med att genomföra förbudet mot truppminor (Ottawakonventionen).

OSSE har en central roll i främjandet av säkerhet i Europa. Mandatet omfattar såväl rustningskontroll som mänskliga rättigheter, ekonomiska frågor och miljöaspekter på säkerhet. Därmed kan organisationen spela en viktig roll för att förebygga konflikter, en förmåga som stärks av en bred fältnärvaro. Organisationen ger allt större prioritet åt arbetet i Centralasien och Södra Kaukasien, vilket Sverige välkomnar. OSSE:s omfattande projektverksamhet bidrar på ett betydelsefullt sätt till att genomföra organisationens gränsöverskridande mandat i de deltagande länderna.

Europarådet spelar en fortsatt central roll för att främja mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer i Europa. Arbetet för att främja den demokratiska utvecklingen i Central- och Östeuropa är en av organisationens viktigaste uppgifter. Sverige verkar för att organisationens arbete skall inriktas på dess kärnområden. En prioriterad uppgift är att reformera och effektivisera Europadomstolen, som övervakar att medlemsstaterna efterlever den europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna.

Sverige skall gå i främsta ledet i arbetet för att tillvarata globaliseringens möjligheter och begränsa dess avigsidor. I denna strävan spelar Sveriges stöd för Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD) en viktig roll tillsammans med det arbete som bedrivs inom ramen för andra internationella organisationer såsom Världshandelsorganisationen (WTO) och de internationella finansieringsinstitutionerna.

OECD har under senare år profilerat sig i den globala styrningen genom att inom sitt kompetensområde skapa tydliga regler och riktlinjer för internationell samverkan. Som exempel kan nämnas OECD:s arbete när det gäller att motverka skatteparadis, penningtvätt och korruption samt att utfärda riktlinjer och standarder för exportkrediter, avbindning av bistånd, miljö och multinationella företag. Sverige stödjer OECD:s arbete på dessa områden och önskar se en ytterligare

förstärkning av OECD:s roll i arbetet för att tillvarata globaliseringens möjligheter och begränsa dess risker. OECD skall ha en fortsatt stark roll i det ekonomiska analysarbetet.

Sverige deltar även aktivt i de pågående diskussionerna inom OECD om hur organisationen bör reformeras.

Medverkan i *fredsfrämjande verksamhet* inkl. krishantering och konfliktförebyggande arbete utgör en prioriterad uppgift för en aktiv svensk utrikespolitik. Det är viktigt för Sverige att bidra till utformningen av internationella krishanteringsinsatser och andra fredsfrämjande insatser inom ramen för FN samt EU:s gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik och på andra sätt. En synlig svensk roll på detta område kräver ett integrerat synsätt. Flera politikområden berörs. Som framhålls i proposition 2002/03:122 "Gemensamt ansvar: Sveriges politik för global utveckling" bör samverkan mellan olika politikområden i hanteringen av kriser och väpnade konflikter utökas och effektiviseras.

FN har traditionellt haft en ledande roll vad gäller genomförande av fredsbevarande insatser, men organisationen har inte kapacitet att ensamt axla ansvaret för sådana insatser. En delvis ny arbetsordning har utvecklats som innebär att FN i ökad utsträckning auktoriserar regionala säkerhetsorganisationer att genomföra fredsfrämjande insatser. För att kunna möta det ökade behovet av fredsfrämjande insatser arbetar Sverige för att stärka kapaciteten hos regionala och sub-regionala säkerhetsorganisationer inom krishanteringsområdet.

Den säkerhetsfrämjande verksamheten blir en allt viktigare del av det internationella säkerhetssamarbetet. Otrygghet och frånvaron av en säker miljö är ett allvarligt hinder för utveckling. Både civila och försvarsrelaterade säkerhetsfrämjande insatser bör därför ses också som viktiga bidrag till Sveriges utvecklingspolitik. Svenska bidrag till säkerhetsfrämjande aktiviteter ges såväl inom multilaterala organisationer som bilateralt och verksamheten berör ett brett spektrum av områden.

Sveriges säkerhetspolitiska omgivning genomgår förändringar. Vårt säkerhetsfrämjande samarbete med länderna i östersjöområdet är alltså av stor betydelse, men formerna anpassas till den förändrade säkerhetspolitiska situationen, framförallt utvidgningen av EU och

Nato omfattande flertalet av Sveriges grann- och samarbetsländer.

Sveriges samarbete med Nato sker på den militära alliansfrihetens grund och bygger på tre pelare: våra partnerskap inom Euroatlantiska Partnerskapsrådet (EAPR) och Partnerskap för fred (PFF), vårt deltagande i Nato-ledda fredsfrämjande operationer samt samverkan mellan EU och Nato. Sveriges samverkan med Nato är ett medel för att bidra till internationell fred och säkerhet. Sveriges deltagande i de Nato-ledda fredsfrämjande insatserna, liksom det bidrag vi lämnar till den militära insatsen i Afghanistan är därvidlag centralt.

Nya former för säkerhetsfrämjande och konfliktförebyggande insatser har på senare tid, genom beslut fattade vid EAPR:s toppmöte i Prag i november 2003, utvecklats inom ramen för EAPR och Partnerskap för Fred. En särskild handlingsplan mot terrorism och upprättande av s.k. Trust Funds för säkerhetsfrämjande ändamål är exempel på nya instrument som utvecklas. Balkan, Kaukasien och Centralasien är geografiskt prioriterade områden för denna verksamhet, som syftar till att säkra demokratisk kontroll över väpnade styrkor och anpassa dessa till den nya säkerhetspolitiska situationens krav. Det är viktigt att Sverige aktivt kan bidra till detta säkerhetsfrämjande arbete.

Det *nordiska samarbetet* utgår från vårt gemensamma kulturarv och vår språkgemenskap. Det vilar på en grundval av gemensamma värderingar ifråga om demokrati, rättvisa och rättsstat. På många sätt är det nordiska samarbetet unikt vid en internationell jämförelse. För att bibehålla sin centrala roll måste det utvecklas i takt med förändringarna i våra samhällen och i vår omvärld. Det vittförgrenade och nära nordiska samarbetet spänner över alla samhällsområden.

Att samtliga nordiska länder deltar i den europeiska inre marknaden stimulerar det nordiska samarbetet, samtidigt som Norden också kan verka pådrivande i det vidare europeiska perspektivet. De baltiska ländernas förestående EU-anslutning skapar ytterligare dynamik i det nordiska närområdessamarbetet. Under år 2003 har Sverige som ordförande i det nordiska regeringssamarbetet satt integrationsfrågorna i fokus.

Föreningen Nordens verksamhet är värdefull och fyller en väsentlig funktion då det gäller att sprida information och ge det nordiska

samarbetet en folklig förankring. Föreningen är också en central samarbetspartner vid genomförandet av samnordiska aktiviteter och program.

Det författningsreglerade *konsulära biståndet* är en kärnverksamhet för utrikesförvaltningen. Regeringens proposition 2002/03:69 om en ny lag om konsulärt ekonomiskt bistånd trädde i kraft den 1 september 2003. Verksamhetens prioriterade mål är bl.a. att snabbt och effektivt bistå svenska medborgare samt i vissa fall även utländska medborgare fast bosatta i Sverige som råkar i nöd vid besök utomlands, samt ha beredskap för att hantera evakuering av svenska medborgare vid krig och oroligheter i omvärlden.

Exportkontrollen utgör en viktig del i EU:s nyligen antagna strategi och aktionsplan mot spridning av massförstörelsevapen. Sverige kommer att aktivt bidra till strategins och aktionsplanens genomförande på bl.a. exportkontrollområdet. Samarbete sker i fem s.k. multilaterala exportkontrollregimer, men kontrollen utövas på nationell nivå. Sverige kommer under perioden maj 2004 – maj 2005 att inneha ordförandeskapet i en av regimerna, Nuclear Suppliers' Group (NSG). På krigsmaterielsidan fortsätter det aktiva svenska deltagandet i det allt intensivare internationella samarbetet för att främja en ansvarsfull exportkontrollpolitik. Arbetet bedrivs dels i EU:s rådsarbetsgrupper, dels inom den s.k. sexstatsgruppen (LoI) samt slutligen i FN:s regi. I ett kortare perspektiv går arbetet ut på ökad transparens – ländernas rapportering samordnas successivt samtidigt som rapporteringsinnehållet ökar. I ett längre perspektiv leder den ökade öppenheten och det allt mer tilltagande samarbetet till en större samsyn vad avser tillämpningen av internationella och nationella riktlinjer för exportkontrollen. Särskild uppmärksamhet – och extra insatser – ägnas och avdelas för det globala problem som den illegala spridningen av lätta vapen utgör, inte minst i Afrika.

Det är av fortsatt betydelse att *kväifierad forskning och andra insatser* rörande Sveriges utrikes- och säkerhetspolitik kan stödjas. Detta stärker generellt regeringens möjligheter och förmåga att utforma och ta ställning till olika handlingsalternativ.

Utvecklingen av den säkerhetspolitiska dagordningen efter terrorattackerna den 11 september 2001 innebär ett fortsatt fokus på de

frågor där Stockholms internationella fredsforskningsinstitutets (SIPRI) expertis är av betydande relevans. Utvecklingen i Irak och Nordkorea samt potentiella hot om spridning av massförstörelsevapen har bidragit till att frågor om nedrustning, icke-spridning och rustningsbegränsning står högt på den internationella dagordningen. Andra globala trender gällande konfliktmönster, utvecklingen inom försvarsindustrin, reformer av säkerhetssektorn samt utveckling av regionalt samarbete förtjänar djupare analys och forskning.

Utrikespolitiska institutet (UI) fortsätter att spela en viktig roll för att öka kunskapen om och främja intresset för internationella frågor bland allmänheten. UI är också viktigt för att föra forskning och debatt kring utrikespolitik och internationella frågor framåt. Ett särskilt intresse ägnas åt den bitvis dramatiska säkerhetspolitiska utvecklingen liksom åt de förändringar som EU genomgår.

Sverigefrämjandet, som inkluderar handels- och investeringsfrämjandet, har under senare år givits ökad vikt inom utrikesförvaltningen. Organisationen har förstärkts. Arbetsformerna ses fortlöpande över med syftet att utrikesförvaltningens globala nätverk skall vara till maximal nytta för svenskt näringsliv och svenska ekonomiska intressen utomlands. En positiv bild av Sverige i utlandet ökar förtroendet för landet som samarbetspartner och bidrar därmed till ökad tillväxt och sysselsättning.

Ett viktigt samrådsorgan är Nämnden för Sverigefrämjande i utlandet (NSU). I NSU ingår Exportrådet, Invest in Sweden Agency (ISA), *Svenska institutet* (SI), Turistrådet och Utrikesdepartementet. De arbetar utifrån en gemensam plattform för Sverigefrämjandet med målet att medverka till bilden av Sverige som :

- en pålitlig handels- och samarbetspartner,
- en attraktiv marknad för utländska direktinvesteringar,
- ett eftersökt turistmål,
- en ledande nation inom högteknologi, forskning och utveckling,
- ett uppskattat land att arbeta, studera och forska i,
- en framstående aktör inom arkitektur, formgivning och design,
- en kreativ kulturnation.

Informationen om svenskt samhällsliv och svensk kultur sker främst via Svenska institutet och de svenska utlandsmyndigheterna som skall främja kontakterna mellan utländska och svenska företrädare för politik, näringsliv, kultur och forskning. Svenska institutet administrerar också den gemensamma webbportalen för Sverigeinformation www.sweden.se för de Sverigefrämjande organisationer som ingår i NSU.

Kraven från allmänhet och massmedier på *information* om utrikesförvaltningens verksamhet och den svenska regeringens ståndpunkter på det utrikespolitiska området ökar. Detta intresse måste förvaltningen leva upp till och finna effektiva metoder att tillgodose.

3.5 Insatser

Sverige bidrar till FN:s budget enligt en av medlemsländerna fastställd bidragsskala. Sverige stöder det reformprogram som generalsekreteraren tagit initiativ till och som syftar till att öka organisationens effektivitet samtidigt som den fortsätter att vara ett forum som avspeglar den breda medlemskretsen. Sverige stöder även en förstärkning av FN:s fredsbevarande verksamhet i linje med de rekommendationer som den s.k. Brahimipanelen avlämnat, samt vidare genom ett intensifierat arbete i FN med förebyggande av väpnade konflikter.

Sverige kommer att fortsätta spela en aktiv roll inför 2005 års översynskonferens för ickespridningsavtalet för kärnvapen. Samarbetet inom EU blir alltmer väsentligt även inom nedrustnings- och ickespridningsområdena. Bl.a. antog EU, på svenskt initiativ, i juli 2003 en strategi och handlingsplan för att bedöma hoten från massförstörelsevapen.

Sverige deltar aktivt i det nedrustnings- och ickespridningsarbete som bedrivs i relevanta internationella organ till exempel FN:s generalförsamling, organisationen för förbud mot kemiska vapen (OPCW), FN:s atomenergiorgan (IAEA) samt den förberedande kommissionen för att upprätta det internationella kontrollorganet under provstoppsavtalet (CTBT PrepCom).

Vidare deltar Sverige i arbetet med att genomföra den internationella handlingsplan

som antogs vid 2001 års FN-konferens om illegal handel med lätta vapen. Sverige deltar aktivt i arbetet med att utarbeta ett protokoll om explosiva lämningar av krig samt fordons- och stidsvagnsminor inom ramen för konventionen om särskilda konventionella vapen (CCW).

Främjande av demokrati, respekt för mänskliga rättigheter samt rättsstatens principer är Europarådets huvuduppgift. Europarådet är ett viktigt instrument för arbetet på dessa områden.

Verksamheten sträcker sig dock över ett vitt fält och omfattar även sociala frågor, kultur- och utbildningsfrågor etc. Europarådet arbetar genom normbildning, genom samarbets- och biståndsprogram samt genom engagemang i konfliktområden som i västra Balkan och delrepubliken Tjetjenien i syfte att främja en utveckling mot stabilitet och demokrati.

Genom Europarådets program inom den s.k. stabilitetspakten skapas förutsättningar för stärkande av demokrati och respekt för de mänskliga rättigheterna i sydöstra Europa. Den stora tillströmningen av mål i Europadomstolen är bekymmersam. Sverige verkar för att Europadomstolen skall reformeras, så att den fortsatt utgör ett slagkraftigt instrument.

Regeringen har i sin skrivelse den 6 mars 2003 redogjort för verksamheten inom Europarådet (skr. 2002/03:81).

Genom stödet till OSSE:s verksamhet bidrar Sverige till organisationens fortsatta utveckling som ett regionalt säkerhetsorgan för kris- och konflikthantering och en förbättrad tillämpning av de åtaganden som medlemsstaterna gjort på olika områden, såsom demokrati, rättsstatlighet och mänskliga rättigheter, ekonomi och miljö samt rustningskontroll och förtroendeskapande åtgärder. Tyngdpunkten i OSSE:s arbete ligger idag på fältrepresentation med närvaro på Balkan och i Östeuropa, Centralasien samt södra Kaukasien. Mandaten för de olika missionerna har formulerats utifrån situationen i varje enskilt land med ett fokus på demokrati- och institutionsbyggande, inklusive ansvar för genomförande av val, utveckling av media, rättsväsende, mänskliga rättigheter och stöd till förtroendeskapande åtgärder mellan olika befolkningsgrupper. Ett viktigt arbete utförs också av OSSE:s institutioner, Högkommissarien för frågor om nationella minoriteter (HCNM), Kontoret för

demokratiska institutioner och mänskliga rättigheter (ODIHR) och Medierepresentanten.

Sverige kommer att fortsätta sträva efter en svensk medverkan i OSSE:s fältmissioner, liksom fortsatta sekunderingar till sekretariatet och institutionerna. Regeringen har i sin skrivelse den 6 mars 2003 redogjort för verksamheten inom OSSE (skr. 2002/03:82).

EU har under det senaste decenniet framgångsrikt utvecklats till en utrikespolitisk aktör med förmåga till militär och civil krishantering. Detta har resulterat i bl.a. en polisinsats i Bosnien-Hercegovina (EUPM) och militära insatser i Makedonien (Concordia) och i Demokratiska republiken Kongo (Artemis). Under året väntas beslut om nya EU-insatser.

De nationella bidragen spelar en viktig roll för att stärka EU:s förmåga att uppfylla sina åtaganden inom GUSP. Anslaget används för att täcka obligatoriska kostnader i de fall där nationell finansiering av gemensamma insatser är påkallad.

Sverige bidrar aktivt till arbetet i OECD genom svenska experter som deltar i OECD:s olika arbetsgrupper och kommittéer, där analys, policydialog och utformande och uppföljning av regler, riktlinjer och rekommendationer bedrivs. Sverige har t.ex. föreslagit att man i OECD studerar betydelsen av inhemska strukturåtgärder för fortsatt handelsliberalisering.

Sveriges deltagande i *fredsfrämjande insatser* finansieras idag genom anslag inom flera politikområden. Utöver utgiftsområde 5 berörs även utgiftsområdena 6 *Försvar samt beredskap mot sårbarhet* och 7 *Internationellt bistånd*.

Sverige deltar idag i fredsfrämjande insatser som leds av FN, NATO, EU och OSSE. Karaktären och omfattningen av fredsfrämjande insatser har under de senaste åren utvidgats och kan innebära, såsom i Kosovo och Östtimor, omfattande ansvar för civil administration i en post-konflikt situation där statsförvaltningen helt har kollapsat. En tydlig tendens är ett ökat behov av poliser och annan personal inom rättssektorn, allteftersom insatserna får en utökad roll att utbilda nationell polis och bidra till att stärka rättssektorn. Deltagande i fredsfrämjande insatser är ett konkret sätt att bidra med såväl militär, polisiär och civil personal när nya behov uppstår. Att bidra i sådana insatser med en bred geografisk spridning är ett viktigt sätt att tydliggöra det svenska

engagemanget för en fredlig utveckling även utanför vårt närområde och Europa.

Under 2003 har Sverige deltagit med personal i flertalet av FN:s fredsbevarande missioner. En positiv utveckling har präglat ett flertal av FN:s insatsområden, men behovet av fredsbevarande och fredsbyggande insatser är fortfarande stort. FN-missionerna i Prevlaka (UNMOP) och i Bosnien-Hercegovina (UNMIBH) avslutade sina mandat i slutet av 2002. På grund av förbättrad säkerhet i Sierra Leone och Östtimor har missionerna UNAMSIL och UNMISSET under året kunnat påbörja neddragning av styrkan. I Guatemala har FN-missionen avslutat sitt militära och polisiära engagemang. En ny observatörsmission har inrättats i Elfenbenskusten (MINUCI) och avsikt finns att etablera en FN-mission i Liberia. Ytterligare behov av nya eller utökade fredsoperationer är tänkbara bl.a. i Irak och Afghanistan, där säkerhetssituationen fortfarande är allvarlig.

Utöver deltagande i fredsfrämjande operationer ger regeringen också prioritet åt andra insatser med konfliktförebyggande och konflikthanterande syfte, till stöd för exempelvis medlingsinsatser, rådgivning, eller för att stödja projekt som främjar fred och säkerhet.

Regeringen inrättade Folke Bernadotteakademien (FBA) 2002, med uppgift att genomföra förberedande utbildning och samträning för deltagande i internationella katastrof-, krishanterings- och fredsinsatser eller andra liknande uppdrag.

Sverige har tagit initiativ till att bilda en oberoende internationell kommission vars syfte är att bidra till att skapa nytt politiskt fokus och ge nya impulser till det internationella arbetet rörande nedrustning och ickespridning av massförstörelsevapen och missiler. Kommissionens arbete kommer att understödjas av ett Stockholmsbaserat sekretariat. Kommissionen skall presentera en slutrapport under hösten 2005.

Sveriges säkerhetspolitiska omgivning genomgår förändringar. Dessutom diskuteras intensivt inom EU frågor som rör Unionens framtid. En betydande del av resurserna för forskning och information satsas därför på konfliktförebyggande och krishantering.

Sverige verkar inom Nordiska ministerrådet för att utveckla det *nordiska samarbetet* som en del av Sveriges Europapolitik och utnyttja de nordiska samarbetsstrukturerna för avstämning

och agerande i EU/EES-frågor, att verka för att nordiskt samarbete med närområdet blir ett strategiskt komplement till bilaterala insatser och annat regionalt samarbete samt att fortsätta att reformera det nordiska samarbetet och utveckla den språkliga och kulturella gemenskapen.

Sverige är år 2003 ordförande för det nordiska regeringssamarbetet. Under år 2003 inriktas det nordiska regeringssamarbetet till stor del på temat för det svenska ordförandeskapet "Integration Norden". Temat är styrande för en stor del av verksamheten inom Nordiska ministerrådet och annat nordiskt samarbete. Fyra olika aspekter av begreppet integration lyfts fram. Det gäller integration av invandrare i de nordiska länderna, integration med Nordens närområde – särskilt de baltiska länderna – samt de nordiska ländernas integration i det europeiska samarbetet. Ett stort antal initiativ har tagits till nya samarbetsprojekt med anledning av ordförandeskapet. En redovisning av uppnådda resultat planeras till Nordiska rådes session i oktober 2003. Under 2004 kommer många projekt att behöva följas upp.

På det bilaterala planet finns fortsatt behov av insatser för att förbättra integrationen mellan de nordiska länderna, inte minst i Öresundsregionen. Regeringen avser också att medverka i samband med 100-årsmarkeringen år 2005 av unionsupplösningen mellan Sverige och Norge.

Bidraget till Föreningen Nordens allmänna verksamhet, för informationsverksamhet och kultur- och utbildningsinsatser, har betydelse för att föreningen ska kunna medverka till att hålla samman olika projekt som genomförs i samarbete med regeringen och Nordiska ministerrådet.

Regeringens stöd åt *forskning, utredningar, seminarier m.m.* fortsätter att vara angeläget för arbetet med att främja och informera om den svenska utrikes- och säkerhetspolitiken samt för att bidra till att föra det internationella nedrustnings- och ickespridningsarbetet samt exportkontrollfrågorna framåt. Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI) fortsätter att leverera teknisk expertis och underlag vid internationella förhandlingar rörande t.ex. kemiska och biologiska vapen. Sverige leder bl.a. en särskild arbetsgrupp inom ramen för CTBT med ansvar för förberedelserna för avtalets verifikationsfrågor.

SIPRI bedriver forskning huvudsakligen inom områdena nedrustning och ickespridning, regional säkerhetspolitik och militära utgifter samt publicerar rapporter inom respektive forskningsområde och den välrenommerade årsboken. Vidare bidrar *SIPRI* till kunskapsspridning bl.a. genom seminarier samt samarbete med andra internationella institutioner.

Svenska institutet ger bl.a. stöd till och medverkar i utställningar, gästspel, filmvisningar och andra presentationer i utlandet. För utlandsmyndigheterna gäller att de skall komplettera och förstärka denna verksamhet med ett långsiktigt nätverksbyggande.

Främjandet av svenska intressen i utlandet berör flera politikområden. Utöver utgiftsområde 5 *Internationell samverkan* kan främst nämnas utgiftsområde 24 *Näringsliv* samt utgiftsområde 17 *Kulturpolitik. Handels- och investeringsfrämjande* är ett särskilt verksamhetsområde inom politikområde 39 *Utrikeshandel, export- och investeringsfrämjande* och behandlas närmare under utgiftsområde 24 *Näringsliv*. Inom politikområdet avsätts också särskilda resurser för Sverigeprofilering genom en verksamhetsbudget till Nämnden för Sverigefrämjande i utlandet (NSU). Regeringen tillsatte år 2002 en utredning för att se över de statliga insatserna för internationell kulturverksamhet (Ku: 2002:02). Denna skall avlämna sitt slutbetänkande i december 2003.

Varje departement inom Regeringskansliet svarar för information om EU-arbetet inom sitt område. Utrikesdepartementet har kvar ansvaret för viss övergripande information som t.ex. publicering av årsboken om EU-arbetet.

3.6 Resultatbedömning

Utrikespolitikens konkreta resultat är ofta svåra att få en uppfattning om vid enskilda tidpunkter eller på kortare sikt. Arbetet med hur utvärdering effektivare skall kunna genomföras pågår inom Utrikesdepartementet. Det är ofta inte möjligt att isolera en svensk insats från andra faktorer som påverkar utvecklingen. Däremot finns det större möjligheter att bedöma hur effektivt insatserna verkar för inriktningen av Sveriges politik.

För att FN skall kunna genomföra sin verksamhet är det nödvändigt att medlemsländerna fullgör sina åtaganden, vilket Sverige har gjort. En prioriterad fråga för Sverige har varit att fortsatt medverka i strävanden att reformera FN och ge världsorganisationen större effektivitet. Det är områden som kräver långsiktigt engagemang och där Sveriges ansträngningar har varit betydelsefulla. Sverige arbetar aktivt för att FN skall utveckla ett system med resultatbaserad budget.

Det långsiktiga målet för det svenska nedrustnings- och ickespridningsarbetet är att under strikt och effektiv kontroll fullständigt avskaffa massförstörelsevapen och att begränsa förekomsten och effekterna av konventionella vapen, bl.a. minor och lätta vapen. Det aktiva och långsiktiga svenska engagemanget i dessa frågor kan antas ha bidragit till måluppfyllelsen även om målet, åtminstone avseende massförstörelsevapen, kan sägas vara långt ifrån att uppfyllas.

EU:s roll vad gäller frågor som rör krishantering, konfliktlösning och konfliktförebyggande verksamhet har ökat och kommer att fortsätta öka. Rådets nya organ och strukturer inom GUSP har på sistone blivit alltmer operativt inriktade. Anslaget har använts där nationell finansiering för genomförande av gemensamma insatser är påkallad i syfte att stärka EU:s förmåga att uppfylla sina åtaganden inom GUSP. Svenska medel har bidragit till finansieringen av Satellitcentret i Torrejón i Spanien och Institutet för säkerhetspolitiska studier i Paris. Anslaget har också använts för finansiering av nationella experter som arbetar vid organ inom ramen för GUSP.

Den största andelen av OSSE:s budget, 75 procent, går till fältmissionerna vilket Sverige har givit högsta prioritet. Utöver sekundering av personal har Sverige genom bidrag från utgiftsområde 7 *Internationellt bistånd* finansierat fältinsatser inom bl.a. mänskliga rättigheter, minoritetsrättigheter, jämställdhet och åtgärder mot spridning av lätta vapen. Årets ordförande i OSSE, Nederländerna, har prioriterat att stärka managementfunktionerna inom OSSE. EU, inkl Sverige, stöder OSSE-ordförandeskapets ansträngningar på området. Riksrevisionsverket har i fyra år fungerat som OSSE:s externrevisorer och har gett ett stort bidrag till förbättrad administrativ styrning. En sänkning av tröskeln mellan OSSE:s

bidragsskalor innebar en höjning av Sveriges medlemsavgift till OSSE för 2003 med ca 110 000 Euro dvs. ca 1 miljon kronor. Sveriges bidrag för 2003 uppgår till 84 miljoner kronor dvs. 3,55 procent av budgeten.

Få internationella organisationer är så väl lämpade som OECD att både gripa sig an sektorsöverskridande problem med kvalificerad ekonomisk analys, och att engageras i en aktiv globaliseringspolitik. OECD har kapacitet att såväl analysera problem i anslutning till globaliseringen som att bidra till lösningar i form av mellanstatligt samarbete i olika former där så är lämpligt. OECD:s arbete med att utarbeta standarder och riktlinjer kan betecknas som framgångsrikt (skatteområdet, corporate governance, anti-korruption, riktlinjer för multinationella företag, mm). OECD:s riktlinjer har i en del fall kommit att utgöra grunden för ett breddat internationellt arbete. Exempelvis är OECD-konventionen mot mutor ett viktigt steg för att FN på sikt skall kunna komma överens om en ny konvention i syfte att bekämpa korruption globalt.

Målet för svenskt deltagande i *fredsfrämjande insatser* är att på ett konkret sätt bidra till insatsernas möjligheter att säkerställa en fredlig utveckling i det aktuella området. Att mäta resultatet av internationellt agerande är känsligt eftersom en mängd interna och externa faktorer på olika sätt bidrar till att påverka utvecklingen i berörda regioner. Som beskrivits ovan har utvecklingen varit positiv i ett flertal länder där FN, Nato, OSSE, EU och andra organisationer bedriver fredsfrämjande verksamhet. I bl.a. Bosnien-Herzegovina, Kosovo, Makedonien, Östtimor, DR Kongo och Sierra Leone har de fredsfrämjande insatserna på ett konkret sätt bidragit till en ökad stabilitet och säkerhet. Blotta närvaron av internationella militär- och/eller polisobservatörer har haft en stabiliserande inverkan som svårligen kunde ha uppnåtts på annat sätt. Oftast är närvaron av en fredsfrämjande insats ett villkor för att en positiv utveckling alls skall bli möjlig.

Det *nordiska samarbetet* har utvecklats och fördjupats. Det svenska ordförandeprogrammet har fått ett positivt mottagande och skapat ett nytt engagemang i det nordiska samarbetet. Genom avtal med Nordiska ministerrådet har Föreningen Norden fortsatt att driva informationsverksamheten "Norden i Fokus" i Stockholm. Verksamheten har utvecklats väl och

bidragit till att göra det nordiska samarbetet mer känt.

Under det svenska ordförandeskapet i det nordiska regeringssamarbetet 2003 har Föreningen Norden haft en viktig roll som samarbetspartner och medorganisatör av olika initiativ i form av seminarier och konferenser.

En av den svenska utrikesförvaltningens viktigaste uppgifter är att snabbt och effektivt bistå svenska medborgare som blivit nödställda i andra länder. Denna kärnverksamhet är lagstadgad och återfinns i en ny lag som trädde i kraft 1 september 2003. Ca 4 500 svenskar får årligen hjälp av Utrikesdepartementet när de råkat i nöd utomlands. Antalet personer som får hjälp av något slag är dock avsevärt mycket större, men alla ärenden refereras inte till departementet utan handläggs lokalt av utlandsmyndigheterna.

Vid större olyckor, naturkatastrofer och terroristattacker hjälper Utrikesdepartementet och dess utlandsmyndigheter drabbade svenskar.

Mot bakgrund av terroristdåden i USA 2001 har arbetet i de multilaterala *exportkontrollregimerna* även kommit att inriktas på icke-statliga aktörer. Sverige har med kraft verkat för ändringar i riktlinjerna för dessa regimer så att de nationella myndigheterna vid beslut i exportkontrollfrågor även skall beakta risken för att produkterna kan falla i terroristernas händer. Under 2003 har målet uppnåtts att samtliga regimer nu gjort sådana ändringar. Sverige har också aktivt bidragit till att ett mer effektivt informationsutbyte kommit till stånd i regimerna under året. Inom sektorn för krigsmateriel har transparensen ökat påtagligt såväl i ett EU- som ett FN-perspektiv. Problematiken kring den illegala spridningen av lätta vapen, inklusive kopplingen till terrorism, återfinns numera på dagordningen för alla internationella seminarier, s.k. workshops och översyner som årligen äger rum i de mest skiftande fora. Det finns idag en lyhördhet och beredvillighet att låta de nationella exportbesluten i allt större omfattning spegla gemensamma uppfattningar i det internationella samfundet.

Ett mål har varit att *stödja forskning och öka kunskaperna* hos allmänheten om säkerhetspolitiska frågor. Under andra halvåret 2002 och första halvåret 2003 har särskilda bidrag lämnats bl.a. till arbetet med provstoppsavtalets verifikationsinstrument

(under svensk ledning), arbetet för att främja Ottawakonventionen och dess förpliktelser och till arbetet för att främja kärnavapenedrustning. Det särskilda stödet enligt förordningen 1993:983 utgick budgetåret 2002 till 16 organisationer och 82 projekt. För budgetåret 2003 har beslut fattats om stöd till 17 organisationer och 70 projekt. Regeringen anser det väsentligt att stimulera kunskap, intresse och engagemang för frågor som rör global och europeisk säkerhet. Bedömningen är att stödet har en god spridningseffekt, framför allt i Sverige.

En särskild utredare utvärderade hösten 2002 hanteringen av bidrag som betalas ut i enlighet med förordningen 1993:983. Regeringen delar utvärderingens slutsatser som förordar att systemet med en beredningsgrupp och en sekretariatsfunktion inom Utrikesdepartementet bibehålls.

Regeringen har starkt stöd vid internationella förhandlingar inom områdena kärnvapen, kemiska vapen och biologiska toxinvapen liksom i internationella arrangemang för exportkontroll av den särskilda sakkunskap som FOI besitter.

Enligt ett särskilt avtal mellan UI och staten finansierar anslaget 5:6 *Forskning, utredningar och andra insatser rörande säkerhetspolitik och nedrustning* också forskningsprogrammet vid UI om bl.a. forskning om europeisk säkerhet. Detta har lett till publicering av forskningsrapporter, doktorsavhandlingar, konferenser och seminarier. Sammantaget bidrar denna verksamhet till debatt och ökad information om europeisk säkerhetspolitik.

Under budgetåret 2002 har *SIPRI* bedrivit forskning inom flera huvudområden: militärutgifter, produktion och handel med krigsmateriel, rustningskontroll och icespridning samt euro-atlantiska och andra regionala säkerhetspolitiska tendenser. *SIPRI* fortsätter, inte minst genom sin välrenommerade årsbok, att sprida kunskap i Sverige och internationellt om de frågor som berör dess forskning. *SIPRI* har under 2002 vidareutvecklat samarbetet med internationella institutioner och nätverk såsom Natos PfP-konsortium, försvarsakademier och säkerhetspolitiska institut, EU:s rådssekretariat; FN-sekretariatet, UNIDIR och en rad andra forskningsinstitut. Medel har under året använts till fördjupade forskningsstudier om europeisk säkerhetspolitik i samarbete med svenska forskningsinstitutioner.

Sedan hösten 2002 pågår ett personutbyte med Lunds universitet. Som en särskild åtgärd under 2003 har 2,4 miljoner kronor använts för att tillfälligt stärka UI. Projektbidrag har också beviljats för säkerhetspolitiska seminarier.

Regeringen fäster stor vikt vid *Utrikespolitiska institutet* och dess verksamhet. Det är angeläget att institutet är en självständig röst i landets utrikespolitiska debatt och sprider kunskap om, och stimulerar intresset för, internationell politik. Ett UI som fungerar som en oberoende och kvalificerad plattform för information och debatt, och som kan erbjuda kunskap och analys i frågor som rör internationell politik är mycket värdefullt.

Den svenska staten är den största finansören av institutets verksamhet. Detta är ett rimligt förhållande, men det innebär också att regeringen ställer stora krav på institutet att kombinera verksamhet av hög kvalitet med en ekonomi som är i balans. Det är bl.a. därför angeläget att UI fortsätter att bredda sin finansiering.

Regeringens policy gentemot institutet har utretts inom departementet. Regeringen finner det angeläget att Utrikespolitiska institutet snarast formulerar en väl genomarbetad strategi för hur institutets arbete skall bedrivas.

Regeringen fäster också stor vikt vid uppföljning och utvärdering och har begärt en regelbunden redovisning av hur UI uppnått sina mål. Regeringen skall under verksamhetsåret ha en fortsatt och fördjupad dialog med institutet om detta och om uppföljning och utvärdering av verksamheten.

De statliga insatserna för *information* om Sverige i utlandet syftar till att ge Sverige ett gott anseende och att skapa förtroende för vårt land som samarbetspartner och därmed främja svenska intressen och bidra till tillväxt och sysselsättning. *Svenska institutet* spelar därvid en viktig roll. De senaste åren har omfattande insatser gjorts för att informera om Sverige som en ledande nation på IT och bioteknikområdet. Detta har kombinerats med information och marknadsföring av svensk musik, design, mat och mode, vilket visat sig vara ett attraktivt koncept. Det är angeläget att skapa bättre metoder och rutiner för utvärdering och uppföljning av informations- och kulturprojekt. Dessa frågor behandlas bl.a. inom ramen för den pågående utredningen om internationell kulturverksamhet.

En kontinuerlig utvärdering av informationsinsatserna sker redan idag i dialog med utlandsmyndigheterna och inom NSU, som är en väl fungerande samarbetsorganisation för Sverigefrämjandet.

3.7 Revisionens iakttagelser

Riksrevisionsverket (RRV) har för förvaltningsmyndigheten Svenska institutet lämnat revisionsberättelse utan någon invändning. Riksrevisionsverket har för år 2002 avseende myndigheten Inspektionen för strategiska produkter (ISP) haft följande invändning mot ledningens förvaltning: "Inspektionen för strategiska produkter har brustit i sin budgetering och budgetuppföljning. Detta har medfört att de överträtt sina befogenheter genom att överskrida anslagskrediten avseende förvaltningsanslaget."

3.8 Budgetförslag

Från och med 2004 skall i princip all årlig revision avgiftsbeläggas. Avgifter vid Riksrevisionen, prop. 2002/03:63, bet 2002/03:Fi U27, rskr. (2002/03:189). Avgifter och ersättningar tillförs statskassan och redovisas mot inkomsttitel. För anslagsfinansierande myndigheter som under 2003 inte erlägger någon avgift för årlig revision medför föreslagen nyordning en tillkommande kostnad. En kostnad som myndigheterna föreslås kompenseras för genom en nivåhöjning av anslagen från och med nästa år.

3.8.1 5:1 Bidrag till vissa internationella organisationer

Tabell 3.2 Anslagsutveckling

Tusental kronor

2002	Utfall	822 573	Anslags- sparande	160 536
2003	Anslag	957 571	Utgifts- prognos	868 061
2004	Förslag	932 070		
2005	Beräknat	932 070		
2006	Beräknat	932 070		

Sverige är genom sitt medlemskap förpliktigt att betala sin andel av olika internationella organisationers budget, samt obligatoriska bidrag som följer av viss verksamhet inom organisationen i fråga.

Förenta nationerna (FN). Anslaget finansierar de obligatoriska kostnaderna för Sveriges andel till FN:s reguljära budget, till de två internationella krigsförbrytartribunalerna (för forna Jugoslavien och för Rwanda) och till FN:s fredsbevarande insatser. Sveriges bidragsandel av den reguljära budgeten, tribunalerna och budgeterna för fredsbevarande operationer framgår av s.k. bidragsskalor som läggs fast av generalförsamlingen och uppgår för 2003 till 1,02675 procent i alla skalorna. För 2004 finns ännu ingen framräknad procentsats. Inget tyder dock på en markant förändring av nivån.

Vidare betalas Sveriges bidragsandel till den Haagbaserade organisationen för förbud mot kemiska vapen (Organization for the Prohibition of Chemical Weapons, OPCW), och till Förberedande kommissionen i Wien för upprättandet av den internationella kontrollorganisationen under fördraget om

fullständigt förbud mot kärnsprängningar (Comprehensive Nuclear Test-Ban Treaty Organization, CTBTO), samt andra konventionsorgan. Från anslaget betalas också Sveriges bidragsandel för arbetet i Genève med att stärka konventionen om förbud mot biologiska vapen. Vidare täcks obligatoriska kostnader till följd av bl.a. uppföljnings- och granskningskonferenser för internationella konventioner.

Europarådet. Den obligatoriska grundavgiften samt medlemsbidrag för vissa s.k. partsavtal till Europarådet betalas via anslaget.

Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE). Från anslaget betalas obligatoriska kostnader för Sveriges andel av OSSE:s integrerade budget, gemensamt beslutade särskilda tilläggsbudgetar samt vissa andra av organisationen debiterade gemensamma kostnader. Budgeten har hittills finansierats genom två olika bidragsskalor. Fr.o.m. 2004 tillämpas endast den högre av bidragsskalorna. Sveriges andel av den gemensamma budgeten uppgår då till 4,07 procent. Inför 2005 kommer systemet med bidragsskalorna att revideras.

EU:s gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik (GUSP). Anslaget används för att täcka obligatoriska kostnader för insatser i del fall där nationell finansiering av gemensamma insatser är påkallad. Detta gäller främst uttaxering avseende Satellitcentret i Torrejón, Spanien och Institutet för säkerhetspolitiska studier i Paris, Frankrike, båda i syfte att stärka EU:s förmåga att uppfylla sina åtaganden på krishanteringsområdet. Andra exempel är medarbetare och experter kopplade till EU:s gemensamma insatser där nationell finansiering påkallas.

Nordiska ministerrådet. Från anslagsposten betalas Sveriges andel till Nordiska ministerrådets budget. Faktorer som styr utgifterna för Nordiska ministerrådet är utvecklingen av organisationens budget, Sveriges andel av budgeten samt valutakursförändringar. Utgifterna betalas till större delen i danska kronor.

Som närmare redogjorts för i budgetpropositionen för år 1997 sker en justering av kostnaderna för studentutbyte i de nordiska länderna över Nordiska ministerrådets budget. Vanligtvis erlägger Sverige därmed en lägre avgift.

Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD). Från anslaget betalas

Sveriges andel av OECD:s budget samt andra med OECD-medlemskapet förknippade projekt. Faktorer som styr utgifterna under detta anslag är dels utvecklingen av organisationens budget, dels valutakursförändringar. Beloppen betalas i euro.

Målet för budgeten framöver är volymmässig nolltillväxt. Samtidigt har frivilliga medel från medlemsländerna blivit allt viktigare för finansieringen av organisationens verksamhet. För att infria OECD:s pensionsåtaganden har en överenskommelse träffats om avsättning till en pensionsfond. Pensionsavgiften till OECD beräknas fr. o. m. 2004 årligen uppgå till 28,3 procent av lönekostnaderna.

En större ombyggnad av OECD-sekretariatets lokaler igångsattes under 2002 och beräknas pågå under cirka sex till sju år. Enligt nu föreliggande uppskattning uppgår kostnaderna för Sveriges del årligen till minst 3-4 miljoner kronor under ombyggnadsperioden. I syfte att underlätta strukturomvandling i OECD-länder, som är nödvändigt för en hållbar utveckling i u-länderna, och dessutom positiv för OECD-området har Sverige föreslagit att man i OECD studerar betydelsen av inhemska strukturåtgärder för fortsatt handelsliberalisering.

Utöver den egna budgeten administrerar OECD bidragen till vissa närstående internationella organ och aktiviteter. I anslaget inkluderas därför även Sveriges bidrag till bl.a. det internationella energiprogrammet (International Energy Agency; IEA), NEA (Nuclear Energy Agency), Europeiska transportministerkonferensen (European Conference of Ministers of Transport; ECMT), Centret för utbildningsforskning (Centre for Educational Research and Innovation; CERI), FATF (Financial Action Task Force) samt olika specialprogram.

Övriga internationella organisationer. Anslagna medel för övriga internationella organisationer innefattar de obligatoriska bidragen till Permanenta Skiljedomstolen i Haag, den s.k. Fact Finding Commission under första tilläggsprotokollet till Genève-konventionerna, havsrättsdomstolen i Hamburg, havsbottenmyndigheten i Kingston, Internationella brottmålsdomstolen, Antarktiskfördraget och Sveriges andel för kostnaderna för det fasta sekretariat att biträda fördragsparterna som nu kommer att upprättas i

juni 2004 i Buenos Aires, CCAMLR (Commission for the Conservation of Antarctic Marine Living Resources), del av regeringens bidrag till det arktiska rådet, sekretariatet för Östersjöstaternas råd, deltagande i Wassenaar-arrangemanget och andra internationella exportkontrollarrangemang samt eventuella kostnader för skattejustering av pensioner för svensk personal som arbetat i de s.k. koordinerade organisationerna. Hit hör också Sveriges bidrag till Haagakademien för internationell rätt och till Internationella institutet för humanitär rätt i San Remo.

Regeringens överväganden

Förenade Nationerna. Generalsekretären presenterade hösten 2002 en rapport om reformer av FN. Rapporten, som utgör en del i hans fleråriga strävan att effektivisera världsorganisationen, innehåller bl.a. förslag till en enklare och mindre tidsödande budgetprocess och reformer av FN:s personalpolitik. Sverige ställer sig positivt till dessa förslag. Sverige arbetar för en mer effektiv och modern förvaltning av FN, inkluderande en övergång till mål- och resultatstyrning, förbättrad betalningsdisciplin och mer rättvisa bidragsskalor i syfte att trygga FN:s finanser och dess verksamhet på lång sikt. Sverige och EU försöker aktivt förmå USA att påskynda sin skuldavbetalning till FN. 2003 års rapport om FN:s finansiella situation visade att FN:s likviditet förbättrades och medlemsländernas skuld till FN sjunker stadigt.

Säkerhetsrådets beslut om att etablera nya, stora fredsinsatser påverkar kraftigt kostnaderna. Detsamma gäller valutakursfluktationer, framförallt i USA dollar. Antalet fredsbevarande operationer för FN har under senare år ökat både i antal och i omfång då nya stora FN-operationer lanserats och successivt byggts ut. FN:s fredsbevarande verksamhet i Afrika fortsätter vara omfattande med en ny mission i Elfenbenskusten och en förväntad omfattande insats i Liberia, samtidigt som den i exempelvis Östtimor fortsatt är betydande. Utvecklingen i Irak är osäker, vilket gör att det är oklart hur FN:s roll i återuppbyggnadsfasen kommer att utvecklas.

Sverige kommer fortsätta arbeta aktivt inom organisationen för förbud mot kemiska vapen

(Organization for the Prohibition of Chemical Weapons, OPCW) och inom ramen för den förberedande kommissionen för upprättande av provstoppsavtalets organisation (CTBTO).

Europarådet. Antalet medlemsstater i Europarådet stiger och extra-ordinära uppbyggnads- och samarbetsprogram krävs för att underlätta de nya staternas anslutande. Ett av Sverige prioriterat område är Europadomstolen, vilken är i starkt behov av ökade resurser för att klara av den anhopning av ärenden som den har att hantera. Ett arbete om hur domstolens verksamhet skall kunna reformeras har inletts. Under tiden måste domstolen tillföras ytterligare budgetmedel. Vidare pågår en diskussion om justering av bidragsskalan. Redan förda diskussioner visar på att Sveriges andel av budgeten med all sannolikhet kommer att öka.

Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE). Sverige vill genom stödet till OSSE:s verksamhet bidra till organisationens fortsatta utveckling inom en oförändrad budgetram som ett regionalt säkerhetsorgan för kris- och konflikthantering, och en förbättrad tillämpning av de åtaganden som medlemsstaterna gjort på olika områden.

EU:s gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik (GUSP). Genomförandet av EU:s gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik sker bl.a. genom gemensamma åtgärder. Sådana åtgärder finansieras vanligtvis från den gemensamma EU-budgeten, men även genom nationella bidrag. Sveriges ambition är att fortsatt bidra till en snabb och effektiv GUSP.

Gemenskapsfinansiering kommer även fortsättningsvis att vara huvudregeln för att finansiera gemensamma insatser. Samtidigt bör framhållas att GUSP-budgeten på europeisk nivå visat sig otillräcklig för att bemöta EU:s nya utmaningar. Rådet kan frånga huvudregeln om gemenskapsfinansiering genom ett enhälligt beslut. I sådana fall är den nationella finansieringen vanligtvis fördelad mellan medlemsstaterna antingen enligt en s.k. BNI-nyckel (dvs. betalning i proportion till respektive medlemsstats bruttonationalinkomst), eller som enskilda bidrag från medlemsstaterna.

Nordiska ministerrådet. En utförlig redovisning av verksamhet och resultat av samarbetet inom Nordiska ministerrådet under år 2002 har lämnats i regeringens skrivelse den 6 mars 2003 om det nordiska samarbetet (skr. 2002/03:90).

Sverige har fortsatt att verka för att utveckla det nordiska samarbetet på de tre huvudområdena: samarbete inom Norden, samarbete i Europafrågor och samarbete med närområdet.

En ny strategi för det framtida nordiska samarbetet har lagts fast med en fokusering av verksamheten på ett begränsat antal områden.

Från 2002 tillämpas en ny budgetprocess inom Nordiska ministerrådet. Syftet är bl.a. att få en bättre politisk styrning av verksamheten. Erfarenheterna har varit positiva.

I det budgetförslag som ministerrådet utarbetat för år 2004 uppgår budgeten till 811 miljoner danska kronor. Det är en oförändrad budgetram i förhållande till år 2003. Sveriges andel av budgeten är 33,3 procent. Den budgetmässiga tyngdpunkten ligger fortsatt på kultur, utbildning och forskning. Insatserna på närområdet blir oförändrade.

Nordiska ministerrådets budget för 2004 kommer, efter behandling i Nordiska rådet, att fastställas i november 2003. Då kommer också prisomräkning att ske.

Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD). Sverige ger arbetet i OECD hög prioritet. Medlemskapet i OECD och arbetet inom organisationen är av direkt relevans för såväl den svenska ekonomiska politiken som många andra centrala politikområden.

För år 2004 har anslaget beräknats till 932 070 000 kronor.

Tabell 3.3 Härledning av anslagsnivå 2004-2006, för 5:1 Bidrag till vissa internationella organisationer

tusental kronor

	2004	2005	2006
Anvisat i 2003 års statsbudget¹	595 239	595 239	595 239
Förändring till följd av			
Pris- och löneomräkning ²	- 23 501	-23 501	- 23 501
Överföring till 5:2	- 5 000	- 5 000	- 5 000
Överföring från 5:4 ³	325 477	325 477	325 477
Överföring från 5:5 ³	39 855	39 855	39 855
Förslag/beräknat anslag	932 070	932 070	932 070

¹ I 2003 års budgetproposition betecknat som anslaget 5:3 Bidrag till vissa internationella organisationer

² Valutaomräkning

³ 2003 års anslag 5:4 Nordiska ministerrådet, 5:5 Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD) och 5:3 Bidrag till vissa internationella organisationer slås fr. o. m. 2004 samman till anslaget 5:1 Bidrag till vissa internationella organisationer.

3.8.2 5:2 Fredsfrämjande verksamhet

Tabell 3.4 Anslagsutveckling

Tusental kronor

2002	Utfall	128 517	Anslags- sparande	49 011
2003	Anslag	130 958 ¹	Utgifts- prognos	178 650
2004	Förslag	127 087		
2005	Beräknat	129 912 ²		
2006	Beräknat	132 103 ³		

¹ Inklusivt en minskning med 3000 tkr på tilläggsbudget i samband med budgetproposition för 2004.

² Motsvarar 127 087 tkr i 2004 års prisnivå.

³ Motsvarar 127 087 tkr i 2004 års prisnivå.

Anslaget finansierar deltagande med svensk personal – militärobservatörer, civilpoliser och andra experter - i fredsfrämjande verksamhet, främst inom ramen för Förenta nationerna (FN), Europarådet, Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE), Europeiska unionen (EU) inklusive EU:s gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik (GUSP) och Nato/PfF, för att bidra till internationell krishantering, konfliktlösning och konfliktförebyggande verksamhet. Anslaget används även för särskilda insatser – såsom stöd till studier, seminarier, konferenser och andra projekt inom krishantering, fredsfrämjande, säkerhetsfrämjande och konfliktförebyggande verksamhet. Stöd ges vidare till såväl svenska som utländska enskilda organisationer och institutioner som verkar inom dessa områden liksom inom folkrätt och mänskliga rättigheter.

Den ökade efterfrågan på svensk medverkan i internationella fredsfrämjande insatser styrs till tid och omfattning av faktorer som till största delen ligger utanför svensk kontroll. Anslagsförbrukningen är någorlunda förutsägbar vad gäller pågående uppdrag där Sverige redan medverkar. Däremot kan den variera kraftigt och mycket svåröversägbart när det gäller nya insatser. Efterfrågan på svenska militärer samt poliser och annan civil personal, har under de senaste åren ökat från FN:s, OSSE:s, EU:s och andra internationella aktörers sida. Inom ramen för EU:s säkerhets- och försvarspolitik (ESFP) har den operativa verksamheten inletts under 2003. Medlemsstaterna har hög politisk ambition att etablera EU som en aktör inom den fredsfrämjande verksamheten. Det kommer också i fortsättningen att ställa höga krav på resurser för svenskt deltagande.

Sveriges medverkan i internationella fredsfrämjande insatser och konfliktförebyggande verksamhet finansieras även genom anslag inom utgiftsområde 6 *Försvar samt beredskap mot sårbarhet*. Detta gäller i synnerhet de betydande svenska bidragen med militära förband till olika fredsfrämjande truppinsatser. Inom utgiftsområde 7

Internationellt bistånd, finansieras vissa insatser i utvecklingsländer och som är av civil karaktär.

Bemyndiganden om ekonomiska förpliktelser

Inom anslaget 5:2 finns följande bemyndiganden. För internationella fredsfrämjande insatser föreslås regeringen få ikläda staten förpliktelser som tillsammans med tidigare gjorda utestående förpliktelser innebär utgifter på högst 129 000 000 kronor efter år 2004 i enlighet med följande tabell.

Tabell 3.5 Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Tusental kronor

	Utfall 2002	Prognos 2003	Beräknat 2004	Beräknat 2005	Beräknat 2006
Utestående åtaganden vid årets början	150 000	145 000	135 000	125 000	
Nya åtaganden	180 000	160 000	160 000		
Infriade åtaganden	185 000	170 000	170 000	170 000	170 000
Utestående åtaganden vid årets slut	145 000	135 000	125 000		
Erhållet/föreslaget bemyndigande	155 000	135 000	129 000		

Regeringens överväganden

Syftet med den fredsfrämjande verksamheten är att bidra till krishantering, konfliktlösning och konfliktförebyggande, vilket även omfattar insatser till skydd av mänskliga rättigheter och humanitär verksamhet. Anslaget skall göra det möjligt att med bred geografisk spridning stödja konkreta fredsfrämjande insatser genom att på begäran av FN eller enligt beslut av OSSE eller EU eller annat bilateralt eller mellanstatligt organ ställa militärobservatörer, civilpolis, experter m.fl. till förfogande för deltagande i fredsbevarande och annan fredsfrämjande verksamhet. Insatsernas karaktär kan variera från bl. a. medlings- och förhandlingsstöd, övervakningsverksamhet, förtroendeskapande åtgärder, skydd av mänskliga rättigheter och humanitär verksamhet, sanktionsövervakning till fredsframtvängande åtgärder. Fredsfrämjande truppinsatser finansieras över utgiftsområde 6 *Försvar samt beredskap mot sårbarhet*.

Att delta brett i FN:s fredsbevarande verksamhet kommer fortsatt att vara en viktig del av de svenska ansträngningarna att främja internationell fred och säkerhet. EU:s roll vad gäller frågor som rör krishantering, konfliktlösning och konfliktförebyggande verksamhet har ökat och kommer att fortsätta öka. Rådets nya organ och strukturer inom EU:s gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik (GUSP) har på sistone blivit alltmer operativt inriktade och det ställer ökade krav på Sverige. Utökat svenskt deltagande i insatser inom ramen för EU:s säkerhets- och försvarspolitik (ESFP), inklusive civil krishantering, kan bli aktuellt under 2004. Även OSSE:s ökande verksamhet

bl.a. i södra Kaukasien och Centralasien samt utvecklingen av organisationens civila snabbinsatsberedskap (REACT) ställer krav på svensk medverkan och resurser.

Under de senaste åren har poliser fått en alltmer framträdande roll i fredsfrämjande insatser, vilket är en utveckling som Sverige har arbetat för. FN har genomfört ett antal komplexa fredsbevarande insatser i bl.a. Östtimor och Kosovo där organisationen även påtagit sig ansvar för den civila administrationen under ett övergångsskede. I dessa – men även i andra mer traditionella missioner – spelar poliser en viktig roll, för att bidra till att upprätthålla lag och ordning, att utbilda lokal polis och på sikt bidra till att stärka rättsstaten. Erfarenheterna från de senaste årens komplexa fredsbevarande operationer visar också på ett behov av rättsvårdande personal utöver poliser, såsom åklagare, domare och kriminalvårdspersonal, för att bygga upp hela rättskedjan, liksom personal med kompetens inom mänskliga rättigheter och institutionsuppbyggnad. Sverige bör ha beredskap att bidra med personal även inom dessa kategorier. Vissa sådana insatser kan även finansieras över utgiftsområde 7 *Internationellt bistånd*.

Det svenska deltagandet med såväl trupp, observatörer som poliser i Västra Balkan förväntas vara fortsatt omfattande. FN:s fredsbevarande verksamhet är fortsatt stor på den afrikanska kontinenten och svenskt deltagande har utökats i bl.a. Sierra Leone Demokratiska republiken Kongo och i den internationella insatsen i Sudan. Beroende på utvecklingen i vissa afrikanska konfliktområden kan nya FN-insatser bli aktuella vilket skulle

innebära efterfrågan på nytt svenskt deltagande. Vad avser Asien förutses ett fortsatt omfattande internationellt engagemang i Afghanistan, vilket även det kan innebära ytterligare efterfrågan på svenskt deltagande. Situationen i Mellanöstern är fortsatt instabil och det finns tankar om en multinationell närvaro på de ockuperade palestinska områdena. Sverige bör vidare ha beredskap för deltagande i insatser inom anslaget område i FN-mandaterat arbete med återuppbyggnaden av Irak.

För att förebygga väpnade konflikter, kommer Sverige att arbeta vidare med att i högre grad inrikta den fredsfrämjande verksamheten på konfliktförebyggande åtgärder, vilket innebär att stöd för särskilda insatser inom detta område fortsatt är aktuellt. En viktig svensk målsättning är att bidra till att öka regionala, interregionala och subregionala organisationers kapacitet att förebygga och hantera kriser och anslaget har alltmer kommit att användas för finansiellt stöd till sådana organisationer för kapacitetsuppbyggnad och konkreta krishanteringsinsatser. Ett exempel är bidraget till verksamheten för den inom ramen för ASEM-samarbetet upprättade stiftelsen ASEF. Anslaget finansierar dessutom svenska såväl som utländska elevers deltagande i förberedande kurser för FN-tjänstgöring som arrangeras i Sverige. Den nybildade Folke Bernadotteakademien (FBA) i Kramfors, som bl.a. har i uppdrag att förbereda personal för deltagande i fredsfrämjande insatser, erhåller medel för verksamhet via anslaget. Under 2004 förutses regeringen att FBA kommer att befästa formerna för sina verksamheter; utbildning och samträning, metodutveckling och forskning, samt samverkan och samarbetsfrämjande insatser.

Anslaget kommer även att utnyttjas till att finansiera den oberoende kommissionen om massförstörelsevapen som Sverige initierat i enlighet med regeringens skrivelse till riksdagen 2000/01:2.

Sverige kommer under perioden maj 2004 – maj 2005 att inneha ordförandeskapet i den multilaterala exportkontrollregimen Nuclear Suppliers Group (NSG). Kostnaderna för ordförandeskapet beräknas till 2 miljoner kronor.

Som följd av en omfördelning inom utgiftsområde 5 samt överföring till utgiftsområde 1 *Rikets styrelse* sänks anslaget för

2004 med 5 100 000 kronor. För 2004 har anslaget beräknats till 127 087 000 kronor.

**Tabell 3.6 Härledning av anslagsnivå 2004-2006, för 5:2
Fredsfrämjande verksamhet**

tusental kronor

	2004	2005	2006
Anvisat i 2003 års statsbudget¹	133 958	133 958	133 958
Förändring till följd av			
Pris- och löneomräkning ²	4 429	7 505	9 840
Beslut	-5000	-5000	-5000
Överföring från 5:1	5 000	5 000	5 000
Överföring till 5:5	- 3 500	- 3 500	- 3 500
Överföring till 5:6	- 1 600	- 1 600	- 1 600
Överföring till 5:9	- 5000	- 5 000	- 5 000
Överföring till 90:5	- 1 200	- 1 200	- 1 200
Förslag/beräknat anslag	127 087	129 912	132 103

1 I 2003 års budgetproposition betecknat som anslaget 5:6 Fredsfrämjande verksamhet

2 Pris och löneomräkning baseras på anvisade medel i 2003 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris och löneomräkning

3.8.3 5:3 Nordiskt samarbete

Tabell 3.7 Anslagsutveckling

Tusental kronor

År	Utfall	8 460	Anslags-sparande	970
2002	Utfall	8 460	Anslags-sparande	970
2003	Anslag	9 122	Utgifts-prognos	8 800
2004	Förslag	9 122		
2005	Beräknat	9 122		
2006	Beräknat	9 122		

Anslaget används för kostnader för Sveriges deltagande i samarbetet inom ramen för Nordiska ministerrådet (samarbetsministrarna) och Nordiska samarbetskommittén m.fl. samarbetsorgan samt för deltagande i vissa andra former av nordiskt samarbete, däribland det svensk-norska samarbetet.

Från anslaget betalas även medel till Föreningen Norden. Bidraget används till Föreningen Nordens allmänna verksamhet, för informationsverksamhet och kultur- och utbildningsinsatser. Bidraget har betydelse för att föreningen ska kunna medverka till att hålla samman olika projekt som genomförs i

samarbete med regeringen och Nordiska ministerrådet.

Regeringens överväganden

Under 2003 har enligt särskilt beslut 430 000 kronor disponerats för stöd till Föreningen Norden för drift av informationsverksamheten "Norden i Fokus" i Stockholm. Ett motsvarande medelsbehov förutses även för 2004.

Genom avtal med Nordiska ministerrådet har Föreningen Norden fortsatt att driva informationsverksamheten "Norden i Fokus" i Stockholm. Verksamheten har utvecklats väl och bidragit till att göra det nordiska samarbetet mer känt.

Under det svenska ordförandeskapet i det nordiska regeringssamarbetet 2003 har Föreningen Norden haft en viktig roll som samarbetspartner och medorganisatör av olika initiativ i form av seminarier och konferenser.

För 2004 har anslaget beräknats till 9 122 000 kronor.

Tabell 3.8 Härledning av anslagsnivå 2004-2006, för 5:3 Nordiskt samarbete

tusental kronor

	2004	2005	2006
Anvisat i 2003 års statsbudget¹	1 594	1 594	1 594
Förändring till följd av			
Överföring från 5:17 ²	7 258	7 258	7 258
Förslag/beräknat anslag	9 122	9 122	9 122

1 I 2003 års budgetproposition betecknat som 5:1 Nordiskt samarbete

2 2003 års anslag 5:17 Föreningen Norden och 5:1 Nordiskt samarbete slås fr.o.m.

2004 samman till anslaget 5:3 Nordiskt samarbete.

3.8.4 5:4 Ekonomiskt bistånd till enskilda utomlands samt diverse kostnader för rättsväsendet

Tabell 3.9 Anslagsutveckling

Tusental kronor

2002	Utfall	2 392	Anslags-sparande	4 546
2003	Anslag	5 396	Utgifts-prognos	5 265
2004	Förslag	5 396		
2005	Beräknat	5 396		
2006	Beräknat	5 396		

Anslaget finansierar verksamheten huvudsakligen på två områden. Det ena avser ekonomiskt bistånd och är författningsreglerat och efterfrågestyrt. Det omfattar tillfälligt ekonomiskt bistånd till nödställda svenska medborgare samt i vissa fall utländska medborgare fast bosatta i Sverige avseende kostnader i samband med hemresa, allvarliga sjukdoms- och olycksfall, dödsfall liksom bistånd åt brottsoffer samt i vissa fall rättsskydd. Vidare belastas anslaget med kostnader för evakuering av svenska medborgare vid krig och oroligheter i omvärlden och för expertgruppen för identifiering av katastrofoffer utomlands. Det varaktiga biståndet till särskilt utsatta svenskar utomlands minskar för varje år och enligt den nya lag om konsulärt ekonomiskt bistånd som trädde i kraft 1 september i år kommer det varaktiga ekonomiska biståndet att avvecklas. De personer som den 1 september 2003 erhåller sådant bistånd får dock fortsättningsvis behålla det.

Det andra området avser täckande av kostnader för återförande till hemviststaten av barn som olovligt har förts bort eller kvarhållits i strid mot en vårdnadsrätt, kostnader som har till syfte att säkerställa rätten till umgänge med barnet samt kostnader för centralmyndigheten att anordna kurser och seminarier i syfte att informera om dessa frågor enligt Europa- och Haag-konventionen.

Anslaget belastas även av kostnader för informationsinsatser till utlandsresenärer om vad en utlandsmyndighet kan och inte kan bistå svenska medborgare med utomlands.

Anslaget belastas dessutom av rättegångs- och resekostnader i samband med att svenska staten stäms i ett ärende i Europadomstolen.

Regeringens överväganden

Regeringens proposition 2002/03:69 om en Ny lag om konsulärt bistånd överlämnades till riksdagen den 13 mars 2003. Den nya lagen trädde i kraft 1 september 2003.

Mot bakgrund av att verksamheten är författningsreglerad och efterfrågestyrd kan anslaget behöva utnyttjas för kostnader som inte kan förutses, t.ex. vid evakuering, naturkatastrofer, kidnappningar, terroristdåd och svenska medborgares försvinnande utomlands.

För 2004 har anslaget beräknats till 5 396 000 kronor.

Tabell 3.10 Härledning av anslagsnivå 2004-2006, för 5:4 Ekonomiskt bistånd enskilda utomlands samt diverse kostnader för rättsväsendet

tusental kronor

	2004	2005	2006
Anvisat i 2003 års statsbudget ¹	5 396	5 396	5 396
Förändring till följd av			
Beslut	0	0	0
Förslag/beräknat anslag	5 396	5 396	5 396

¹ I 2003 års statsbudget betecknat som 5:2 Ekonomiskt bistånd till svenska medborgare i utlandet m.m. samt diverse kostnader för rättsväsendet.

3.8.5 5.5 Inspektionen för strategiska produkter

Tabell 3.11 Anslagsutveckling

Tusental kronor

År	Slagslag	Utfall	Anslags-sparande	Utgifts-prognos
2002	Utfall	20 310	- 707	23 079
2003	Anslag	23 693	¹	
2004	Förslag	25 003		
2005	Beräknat	25 570	²	
2006	Beräknat	25 971	³	

¹ Inklusiv en ökning med 3 000 tkr på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2004.

² Motsvarar 25 003 tkr i 2004 års prisnivå.

³ Motsvarar 25 003 tkr i 2004 års prisnivå.

Anslaget finansierar Inspektionen för strategiska produkter (ISP) som ansvarar för den kontroll som föreskrivs i lagen (1992:1300) om krigsmateriel och lagen (2000:1064) om kontroll av produkter med dubbla användningsområden och av tekniskt bistånd med tillhörande förordningar, samt rådets förordning (EG) nr 1334/2000 av den 22 juni 2000 om upprättande

av en gemenskapsordning för kontroll av export av produkter och teknik med dubbla användningsområden. Inspektionen skall också vara nationell myndighet inom ramen för konventionen om förbud mot kemiska vapen (CWC). Inspektionen prövar förvaltningsärenden avseende kontroll av krigsmateriel och export av produkter och teknik med dubbla användningsområden. Inspektionen har till sitt förfogande det parlamentariskt sammansatta exportkontrollrådet och det tekniskvetenskapliga rådet. Kostnaderna för verksamheten täcks av avgifter som redovisas mot särskild inkomsttitel på statsbudgeten. Avgiften tas ut av företag vars produkter omfattas av kontrollen över krigsmateriel och varor med dubbla användningsområden.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 3.12 Offentligrättslig verksamhet

Tusental kronor

Offentlig-rättslig verksamhet	Intäkter till inkomsttitel (Som inte får disponeras)	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2002	19 442		19 442	
Prognos 2003	22 482		22 482	
Budget 2004	24 046		24 046	

Revisionens iakttagelser

Riksrevisionsverket har för år 2002 avseende ISP haft följande invändning mot ledningens förvaltning: Inspektionen för strategiska produkter har brustit i sin budgetering och budgetuppföljning. Detta har medfört att de överträtt sina befogenheter genom att överskrida anslagskrediten avseende förvaltningsanslaget.

Regeringens överväganden

Det är regeringens bedömning att ISP under år 2002, trots en mycket ansträngd ekonomisk situation, har säkerställt att exportkontrollens syften uppnåtts samt att Sveriges internationella åtaganden fullföljts.

Samtidigt som tillståndsärendena rörande krigsmaterielexporten utgör en betydande del av verksamheten, ställer den tilltagande

internationaliseringen på såväl detta område som vad gäller produkter med dubbla användningsområden ökade krav på ISP:s verksamhet och kapacitet.

Det intensifierade samarbetet över gränserna i kampen mot terrorism och för att hindra spridningen av massförstörelsevapen kommer att öka markant under 2004. Samarbetet inom de internationella exportkontrollregimerna visar en stadigt stigande trend alltsedan händelserna den 11 september 2001 och deras påföljande internationella konsekvenser. I praktiken har detta bl.a. inneburit en ökning i mängden förslag på utökad kontroll av export av produkter med dubbla användningsområden för att stävja spridning av massförstörelsevapen till bl.a. icke-statliga aktörer. ISP:s aktiva deltagande i detta samarbete förväntas fortsätta i minst nuvarande omfattning. Från och med maj 2004 kommer arbetet att intensifieras ytterligare, då Sverige antar ordförandeskapet i en av de exportkontrollregimer (Nuclear Suppliers Group – NSG) som innefattas av ansvarsområdet. ISP är i sin egenskap som nationell myndighet under CWC ålagd att medverka i ansträngningarna att skapa en ökad beredskap för att hantera incidenter med kemiska vapen i Sverige samt i strävandena att effektivt kunna delta i internationella insatser inom området. Arbetstrycket kommer att intensifieras under 2004.

Omstruktureringen av svensk försvarsindustri fortsätter. Det konkreta samarbetet mellan industrier i de sex länder som omfattas av LoI-samarbetet (Letter of Intent) – där Sverige ingår – förväntas övergå i en operativ fas under 2004 där ISP kommer att involveras i konkreta förhandlingar om exportkontrollfrågor. Fortsatta kontakter och förhandlingar med USA kommer att krävas för att värna ett smidigt transatlantiskt samarbete inom exportkontrollområdet. ISP:s uppdrag innefattar även att ha kapacitet för bilaterala kontakter med nyckelländer samt att föra dialog härom med blivande EU-medlemmar, särskilt de baltiska staterna.

EU-arbetet omfattar både krigsmaterielområdet och exportkontrollen av produkter med dubbla användningsområden. Samarbetet mellan EU-staterna är även centralt inom exportkontrollregimerna bl.a. vad gäller gemensamma förslag och politiska överväganden. ISP bidrar med avgörande

expertis i bedömningen och i vissa fall initiativtagande och presentation av dessa tekniska förslag. ISP är även ålagd att bidra till EU-arbetet med genomförandet av den gemensamma uppförandekoden för vapenexport samt strävandena att öka såväl öppenheten som samsynen kring en restriktiv politik vad gäller exporten av krigsmateriel från EU-området. EU-samarbetet på exportkontrollområdet och behovet av ISP:s expertis kommer att öka ytterligare under 2004. Sveriges direkta engagemang vad gäller översynen och det pågående arbetet med FN:s vapenregister förutses kräva expertis från ISP.

Omläggningen av ärendehantering till ett helt elektroniskt system kommer att fortsätta och kulminera under 2004. Nya steg kommer även att krävas på informationsområdet när exportkontroll appliceras på bl.a. immateriella överföringar och IT.

För år 2004 har anslaget beräknats till 25 003 000 kronor.

Tabell 3.13 Härledning av anslagsnivå 2004-2006, för 5:5 Inspektionen för strategiska produkter

tusental kronor

	2004	2005	2006
Anvisat i 2003 års statsbudget¹	20 693	20 693	20 693
Förändring till följd av			
Pris- och löneomräkning ²	639	1 202	1 601
Överföring från 5:2	3 500	3 500	3 500
Kompensation för avgift till Riksrevisionen	171	175	178
Förslag/beräknat anslag	25 003	25 570	25 971

1 I 2003 års budgetproposition betecknat som anslaget 5:15 Inspektionen för strategiska produkter.

2 Pris- och löneomräkning baseras på anvisade medel i 2003 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris och löneomräkning

3.8.6 5:6 Forskning, utredningar och andra insatser rörande säkerhetspolitik och nedrustning

Tabell 3.14 Anslagsutveckling

Tusental kronor

2002	Utfall	29 877	Anslags-sparande	2 014
2003	Anslag	26 875	Utgifts-prognos	27 883 ¹
2004	Förslag	28 363		
2005	Beräknat	28 363		
2006	Beräknat	28 363		

¹ Anslagssparande beräknas tas i anspråk under innevarande budgetår.

Anslagssparande vid utgången av år 2002 beror dels på att beviljade bidrag (enligt förordningen 1993:983) inte har rekvirerats, dels på att organisationer återbetalat outnyttjade medel vid slutredovisningen av äldre projekt.

Anslaget finansierar verksamhet som främjar svensk utrikespolitik, framför allt vad avser nedrustnings-, icke-spridnings- och säkerhetspolitik. Syftet är dels att ge stöd till organisationer m.fl. för att främja nedrustnings- och säkerhetspolitiska frågor, dels att finansiera särskilda forskningsaktiviteter vid Utrikespolitiska Institutet (UI) och Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI). Detta ska tillföra regeringen teknisk och vetenskaplig kunskap vid förhandlingar om nedrustning och icke-spridning.

Det finansiella stödet till organisationer och stiftelser på det säkerhetspolitiska området regleras genom förordningen (1993:983) om statligt stöd för information och studier om säkerhetspolitik och fredsfrämjande utveckling (jämte ändringar i förordningen 1996:824).

Regeringens överväganden

Det är regeringens bedömning att den verksamhet som finansieras under anslaget 2004 fortsätter att vara relevant för svensk nedrustnings- och säkerhetspolitik. Intresset från svenska organisationer att söka bidrag enligt förordningen 1993:983 (stöd till information och studier om säkerhetspolitik och fredsfrämjande utveckling) är fortsatt högt. Avsatta medel för detta ändamål 2004 ligger på oförändrad nivå.

Forskningsprogrammet vid UI, som kompletterar den forskning som bedrivs av UI:s tillsvidareanställda forskare, leder till publicering av rapporter och doktorsavhandlingar m.m. UI

genomför också konferenser och seminarier. Säkerhetspolitisk forskning och seminarieverksamhet om europeisk säkerhet bedrivs också för Utrikesdepartementets interna behov – inklusive utbytestjänstgöring i samarbete med svenska forskningsinstitut.

Det internationella arbetet med att stärka 1972-års B-vapenkonvention fortsätter under 2004. FOI medverkar i detta arbete, liksom i arbetet med att tillhandahålla ett verifikationslaboratorium för Organisationen för förbud mot kemiska vapen (OPCW). Vidare bidrar FOI med expertis till svenskt deltagande i det internationella samarbetet för att nedrusta och förhindra spridning av kärnvapenmaterial och till förstöringsåtgärderna av kemiska vapen i Ryssland.

För budgetåret 2004 har anslaget beräknats till 28 363 000 kronor.

Tabell 3.15 Härledning av anslagsnivå 2004-2006, för 5:6 Forskning, utredningar och andra insatser rörande säkerhetspolitik och nedrustning

tusental kronor

	2004	2005	2006
Anvisat i 2003 års statsbudget			
Förändring till följd av			
Pris- och löneomräkning ¹	488	488	488
Överföring från 5:2	1 600	1 600	1 600
Överföring från 5:8	2 400	2 400	2 400
Överföring från 5:9 ²	1 659	1 659	1 659
Överföring från 5:10 ²	9 000	9 000	9 000
Överföring från 5:12 ²	12 992	12 992	12 992
Överföring från 5:14 ²	3 224	3 224	3 224
Beslut	- 3000	- 3000	- 3000
Förslag/beräknat anslag	28 363	28 363	28 363

¹ Pris och löneomräkning baseras på anvisade medel i 2003 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris och löneomräkning

² Anslagsbeteckningen i 2003 års statsbudget.

3.8.7 5:7 Bidrag till Stockholms internationella freds forskningsinstitut (SIPRI)

Tabell 3.16 Anslagsutveckling

Tusental kronor

2002	Utfall	22 016	Anslags-sparande	
2003	Anslag	26 053	Utgifts-prognos	25 402
2004	Förslag	26 465		
2005	Beräknat	26 465		
2006	Beräknat	26 465		

Anslaget finansierar vetenskaplig forskning i konflikt- och samarbetsfrågor av betydelse för internationell fred och säkerhet. Syftet med forskningen är att bidra till förståelsen av förutsättningarna för fredliga lösningar av konflikter och för en stabil fred.

Regeringens överväganden

Utvecklingen av den säkerhetspolitiska dagordningen efter terrorattackerna den 11 september 2001 har inneburit ett fortsatt fokus på de frågor där SIPRI:s expertis är av betydande relevans.

Genom tillskottet på drygt 4 miljoner kronor för år 2003 och följande år har en rad åtgärder påbörjats för att stärka SIPRI:s verksamhet ytterligare, bl.a. genomförs en anställningspolicy som syftar till att återställa antalet seniora forskare, bredda expertis genom tidsmässigt begränsade besök av utländska forskare och experter, berika SIPRI:s publikationer med nya projekt, främja särskilda evenemang tillsammans med samarbetspartners m.m. SIPRI fortsätter sina ansträngningar att söka extern finansiering på alla forskningsområden, något som regeringen uppmuntrat till. SIPRI:s målsättning är att externa fondmedel skall omfatta 3,5 miljoner kronor 2004. En förutsättning för att externa bidrag skall kunna sökas och förvaltas på ett ändamålsenligt sätt är att institutet har en god ekonomisk bas att utgå ifrån.

För budgetåret 2004 har anslaget beräknats till 26 465 000 kronor.

Tabell 3.17 Härledning av anslagsnivå 2004-2006, för 5:7 Bidrag till Stockholms internationella freds forskningsinstitut (SIPRI)

tusental kronor

	2004	2005	2006
Anvisat i 2003 års statsbudget¹	26 053	26 053	26 053
Förändring till följd av			
Pris- och löneomräkning ²	412	412	412
Förslag/beräknat anslag	26 465	26 465	26 465

1. I 2003 års budgetproposition betecknat som anslaget 5:11 Bidrag till Stockholms internationella freds forskningsinstitut (SIPRI)

2. Pris och löneomräkning baseras på anvisade medel i 2003 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris och löneomräkning

3.8.8 5:8 Bidrag till Utrikespolitiska institutet

Tabell 3.18 Anslagsutveckling

Tusental kronor

2002	Utfall	10 826	Anslags-sparande	
2003	Anslag	13 490	Utgifts-prognos	13 153
2004	Förslag	11 265		
2005	Beräknat	11 265		
2006	Beräknat	11 265		

Anslaget finansierar Utrikespolitiska institutet (UI). UI:s del av målet för politikområdet Utrikes och säkerhetspolitik är att främja intresset för internationella frågor samt öka kunskapen om detta ämne genom forskning och information till allmänheten.

UI:s verksamhet under budgetåret har främst bedrivits med följande fyra inriktningar: forskning, programverksamhet, information samt bibliotek och arkiv.

Regeringens överväganden

Bedömningen är att UI spelar en viktig roll för att öka kunskapen om och främja intresset för internationella frågor bland allmänheten. UI bidrar också till en öppen debatt i Sverige om utrikespolitiska frågor. UI:s verksamhet är mycket värdefull i ett samhälle präglad av ökad internationalisering och medvetenhet om utrikespolitiska och internationella frågor.

UI:s finansiella situation är fortsatt svår. Den engångsöverföring om 2 400 000 kr från 2003 års anslag 5:14 *Forsknings-, utrednings- och projektverksamhet av särskild utrikes- och säkerhetspolitisk betydelse* som gjordes 2003 kommer inte att upprepas 2004. Det är angeläget att UI:s strukturomvandling fortsätter. UI måste utarbeta en genomgripande strategi för sin verksamhet, och dessutom ytterligare bredda sin finansiering. Regeringen lägger stor vikt vid uppföljning och utvärdering samt redovisning av hur UI uppnått sina mål. Det finns behov av att tydligt redovisa mål och prioriterade målgrupper, strategiska val samt verksamhetens omfattning och inriktning. Regeringen har inlett en dialog med UI om dessa frågor. Som ett led i en rationalisering planerar UI att under 2005 flytta till lokaler på Kungliga tekniska högskolans campus.

För år 2004 har anslaget beräknats till 11 265 000 kronor.

Tabell 3.19 Härledning av anslagsnivå 2004-2006, för 5:8, Bidrag till Utrikespolitiska institutet (UI)

tusental kronor

	2004	2005	2006
Anvisat i 2003 års statsbudget¹	13 490	13 490	13 490
Förändring till följd av			
Pris- och löneomräkning ²	175	175	175
Överföring till 5:6	- 2 400	- 2 400	- 2 400
Förslag/beräknat anslag	11 265	11 265	11 265

1. I 2003 års budgetproposition betecknat som anslaget 5:13 Utrikespolitiska institutet.

2 Pris och löneomräkning baseras på anvisade medel i 2003 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris och löneomräkning

3.8.9 5:9 Svenska institutet

Tabell 3.20 Anslagsutveckling

Tusental kronor

År	Utfall	65 027	Anslags-sparande	- 1361
2002	Utfall	65 027	Anslags-sparande	- 1361
2003	Anslag	66 818	Utgifts-prognos	66 287
2004	Förslag	74 408		
2005	Beräknat	76 134	¹	
2006	Beräknat	77 396	²	

¹ Motsvarar 74032 tkr i 2004 års prisnivå.

² Motsvarar 74 032 tkr i 2004 års prisnivå.

Anslaget finansierar Svenska institutets kostnader för informations- och presentationsverksamhet, utbyte och samarbete inom utbildning, forskning, kultur och samhälle samt Svenska kulturhuset i Paris. Verksamheten genomförs i samverkan med bl.a. den svenska utrikesförvaltningen samt svenska och utländska samarbetspartners. Europa, Nordamerika och Asien, särskilt Kina och Japan, är prioriterade insatsområden.

Svenska institutet har därutöver anslag för utvecklingssamarbete i Östeuropa samt gäststipendie- och utbytesverksamhet med utvecklingsländer på utgiftsområde 7 *Internationellt bistånd*, för verksamhet inom utbildningsområdet på utgiftsområde 16 *Utbildning och universitetsforskning* och för insatser inom internationellt kulturutbyte på utgiftsområde 17 *kultur, medier, trossamfund och fritid*. Till detta kommer ett antal särskilda uppdrag. Totalt anvisades till Svenska institutet över statsbudgeten år 2002 185 172 000 kronor varav 2003 års anslag 5:7 *Svenska institutet* uppgick till 64 257 000 kronor.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 3.21 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdrags-verksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat
Utfall 2002	9 300	9 300	0
Prognos 2003	8 000	8 000	0
Budget 2004	5 400	5 400	0

Intäkterna för försäljning av böcker och informationsmaterial påverkas negativt av att

institutet har flyttat till nya lokaler. Det är osäkert om försäljningsvolymen kan nå budgeterad nivå 2003. Första kvartalet låg försäljningen ca 25-30 procent under budget. En övergång till att publicera informationsmaterial på internet minskar dessutom försäljningsintäkterna. Dagens nivå på 3 miljoner kronor kan komma att sjunka redan under 2003. Intäkterna disponeras av myndigheten.

Beställningsbemyndigande om ekonomiska åtaganden

För anslaget 5:9 Svenska institutet föreslår regeringen få göra ekonomiska åtaganden som tillsammans med tidigare gjorda åtaganden innebär utgifter på högst 3 miljoner kronor efter 2004 i enlighet med följande tabell.

Tabell 3.22 Beställningsbemyndigande om ekonomiska åtaganden

Tusental kronor

	2002 utfall	2003 prognos	2004 beräknat	2005 beräknat	2006 beräknat
IB	1 555	1 285	1 485	2 985	
Nya åtaganden	2 000	2 000	3 000		
Infriade åtaganden	2 270	1 800	1 500	1 500	1 985
UB	1285	1 485	2 985		
Erhållet/föreslaget	0	0	3 000		

Revisionens iakttagelser

Riksrevisionsverket (RRV) har inte haft några invändningar i sin revisionsberättelse för Svenska institutet 2002.

Regeringens överväganden

Svenska institutets mål för den del av verksamheten som finansieras inom utgiftsområde 5 är att öka kunskaperna om och intresset för svenskt kultur- och samhällsliv i utlandet och därmed bidra till ökad tillväxt och sysselsättning. SI skall inom ramen för uppgiften

upprätthålla en informationservice och ha ett samordningsansvar som tillgodoser utlandsmyndigheternas behov av att förmedla information om Sverige samt genomföra riktade projekt till olika målgrupper.

Regeringen bedömer, på grundval av en löpande dialog med myndigheten, att målen för verksamheten under 2002 har uppfyllts väl.

Regeringen förstärkte SI:s anslag för 2003 med 1,5 miljoner kronor för fortsatta insatser i Europa, Nordamerika och vissa länder i Asien. Institutet fick därmed ett större handlingsutrymme för att initiera och utveckla flera och större främjandeprojekt.

SI skall med sin speciella kompetens på kultur- och samhällsområdet fortsätta att ge de Sverigefrämjande insatserna ett kulturellt budskap och en intellektuell dimension.

År 2002 tillsatte regeringen en utredning om den framtida internationella kulturverksamheten. Utredningens betänkande skall läggas fram i december 2003. Svenska institutet kan komma att beröras av utredningens förslag.

I samband med att åtta länder i Central- och Östeuropa beräknas bli medlemmar i EU den 1 maj 2004 skall utfasningen av utvecklingssamarbetet med dessa i huvudsak avslutas under 2004. Finansieringen av Svenska institutets samarbete med dessa länder sker idag huvudsakligen över anslaget för samarbete med Central- och Östeuropa inom utgiftsområde 7 Internationellt bistånd. I fortsättningen skall SI:s Sverigefrämjande verksamhet i de nya EU-länderna i Central- och Östeuropa finansieras över SI:s anslag inom utgiftsområde 5, precis som verksamheten i övriga EU-länder. Regeringen föreslår därför en höjning av Svenska institutets anslag med fem miljoner kronor per år för perioden 2004-2006. Anslagshöjningen föreslås ske genom en omfördelning inom utgiftsområde 5 från anslaget 5:2 *Fredsfrämjande verksamhet*.

Därutöver bedömer regeringen att Svenska institutet för budgetåret 2004 kan genomföra sin verksamhet på befintligt anslag.

För 2004 har anslaget beräknats till 74 408 000 kronor.

3.23 Härledning av anslagsnivå 2004-2006, för 5:9 Svenska institutet

tusental kronor

	2004	2005	2006
Anvisat i 2003 års statsbudget¹	66 818	66 818	66 818
Förändring till följd av			
Pris- och löneomräkning ²	2 214	3 926	5 187
Överföring från 5:2	5 000	5 000	5 000
Kompensation för avgift till Riksrevisionen	376	385	391
Förslag/beräknat anslag	74 408	76 134	77 396

1 I 2003 års budgetproposition betecknat som anslaget 5:7 Svenska institutet

2 Pris och löneomräkning baseras på anvisade medel i 2003 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris och löneomräkning

3.8.10 5:10 Information m.m.

Tabell 3.24 anslagsutveckling

Tusental kronor

2002	Utfall	26 929	Anslags-sparande	4 249
2003	Anslag	24 535	Utgifts-prognos	24 535
2004	Förslag	18 183		
2005	Beräknat	10 183		
2006	Beräknat	10 183		

Anslaget används framför allt till att finansiera av regeringen prioriterade främjande- och informationsinsatser genom de svenska utlandsmyndigheterna. Detta sker i huvudsak genom att medel delegeras till dessa myndigheter. Flertalet av projekten initieras av myndigheterna själva. Anslaget används också till journalistinbudningar, seminarier och visst personutbyte mellan Sverige och andra länder. Utlandsmyndigheternas roll i främjandearbetet har på senare år starkt understrukits. De delegerade medlen är viktiga för utlandsmyndigheternas medverkan i detta arbete.

8 miljoner kronor av anslaget är under år 2004 avsett för verksamhet som bedrivs av den parlamentariska kommittén för debatt om EU:s utveckling och framtid inför 2004 års regeringskonferens.

Regeringens överväganden

Insatserna inom området information föreslås koncentreras till EU:s medlemsländer, Nordamerika och Asien, särskilt Kina och Japan. Tonvikt skall läggas på information om Sverige som ledande nation inom profilområdena IT, bioteknik, miljö, design, mode, musik och mat. Regeringen föreslår att 3 000 000 kronor förs över från 2003 års anslag 5:16 Europainformation m.m. för att finansiera en ambitionshöjning på området. Anslaget återställs därmed till den nivå det hade i slutet av 1990-talet.

Anslaget finansierar år 2004 även den parlamentariska kommittén för debatt om Europeiska unionens utveckling och framtid inför 2004 års regeringskonferens. Den parlamentariska kommitténs uppgift är att stimulera en bred och öppen medborgardebatt om EU och EU:s framtidsfrågor som uppföljning av Nice- och Laekenmötena och inför nästa regeringskonferens. Inom ramen för sitt arbete kommer kommittén under åren 2002-2004 att sammanlagt tillföras 30 miljoner kronor (2002 10 miljoner kronor, 2003 12 miljoner kronor, 2004 8 miljoner kronor).

Utredningen om allmänhetens tillgång till EU-relaterad information överlämnade i oktober 2002 sitt betänkande (SOU 2002:96). Utredningen konstaterar att behov även i fortsättningen finns av en central EU-upplysning för allmänheten och föreslår att riksdagen skall vara huvudman för denna. Regeringen tillstyrker detta. Regeringen anser att många av utredningens förslag skall följas upp, inte minst när det gäller uppbyggnaden av en webbportal.

Regeringens information i EU-frågor bör i fortsättningen finansieras på samma sätt som all annan verksamhetsinformation, dvs. via Regeringskansliets anslag (90:5). Regeringen föreslår därför att anslaget 5:16 *Europainformation m.m.* i 2003 års budgetproposition avvecklas. Regeringen föreslår att 1 miljon kronor överförs till utgiftsområde 1 anslaget 90:3 Riksdagens förvaltningskostnader i syfte att förstärka EU-upplysningens arbete.

För 2004 har anslaget beräknats till 18 183 000 kronor.

Tabell 3.25 Härledning av anslagsnivå 2004-2006, för 5:10, Information m.m.*tusental kronor*

	2004	2005	2006
Anvisat i 2003 års statsbudget¹	0	0	0
Förändring till följd av			
Pris- och löneomräkning ²	- 158	- 158	- 158
Överföring från 5:8 ³	7 341	7 341	7 341
Överföring från 5:16 ³	12 000	4 000	4 000
Överföring till 90:3	- 1000	- 1000	- 1000
Förslag/beräknat anslag	18 183	10 183	10 183

1 2003 års anslag 5:8 Information om Sverige i utlandet och anslaget 5:16 Europainformation m.m. slås fr.o.m. 2004 samman till anslaget 5:10 Information m.m.

2 Valutomräkning

3 Anslagsbeteckningen i 2003 års statsbudget.

Bilaga 1

Sveriges samlade bidrag till FN

Bilaga 1

Sveriges samlade bidrag till FN

Innehållsförteckning

Sveriges samlade bidrag till FN	5
---------------------------------------	---

Tabellförteckning

1.1 Sveriges samlade bidrag till FN.....	5
--	---

Sveriges samlade bidrag till FN

Tabell 1.1 Sveriges samlade bidrag till FN

Miljoner kronor

Myndighet	FN-organisation	2000	2001	2002	0/F ¹
1.	JUSTITIEDEPARTEMENTET				
	WIPO	1,0	1,0	1,1	0
2.	UTRIKESDEPARTEMENTET	0,0	0,0	0,0	
	FN:s reguljära budget	111,3	11,5	119,0	0
	FN:s fredsbevarande operationer	188,7	299,0	202,1	0
	UNIDO	8,5	9,0	9	0
	CTBTO	6,1	8,1	8,6	
	Kemvapenkonventionen	2,2	4,4	5,6	0
	Övriga obligatoriska bidrag	1,7	2,5	3,4	0
	Fredsbevarande insatser	133,7	156,0	138,5	F
	DHA/UNOCHA	8,0	35,8	12	F
	GEF	24,7	7,0	49,3	F
	HABITAT	5,0	132,7	7,0	F
	IFAD	30,7	8,0	191	F
	ITC	7,0	47,0	10,0	F
	UNAIDS	37,0	50,0	72,0	F
	UNCDF	42,0	38,5	50,0	F
	UNDCP	35,0	7,0	38,5	F
	UNDP	542,0	795,0 ²	540,0	F
	UNFPA	168,0	163,0	185,0	F
	UNHCR	370,0	587,0 ³	196,9	F
	UNICEF	290,0	297,0	297,0	F
	UNIFEM	10,0	14,0	14,0	F
	UNWRA	160,0	165,0	170,0	F
	UN Staff College	0,0	4,0	4,0	
	UNV	0,0	3,0	3,0	
	Världsbanken/IDA	364,8	946,0	684,0	F
	WFP inkl. IEF/PRO	195,0	210,0	210,0	F
	UNEP	7,5	-9,1	1,0	F
	Övrigt	11,0	-10,0	18,0	F
Sida	FAO	77,4	9,1	61,4	F
"	HABITAT	7,8	8,8	20,0	F
"	ICTP	5,0	4,0	9,0	F
"	ILO	46,5	63,7	55,2	F
"	ITC	-0,1	3,1	1,5	F

Myndighet	FN-organisation	2000	2001	2002	0/F ¹
	" UNDCP	5,4	3,0	3,0	F
	" UNCTAD	61,3	4,0	4,5	F
	DHA/UNOCHA	0,0	82,7	90,0	
	" UNDP	285,9	372	259,0	F
	" UNEP	4,7	22,0	17,5	F
	" UNFPA	7,2	9,3	2,0	F
	" UNHCR	5,0	13,8	55,0	F
	" UNICEF	417,3	395,0	374,0	F
	" UNIDO	-0,5	-0,6	0,5	F
	" UNRISD	16,0	8,5	10,0	F
	" UNWRA	7,0	5,0	0,0	F
	" UNV	3,1	0,5	1,1	F
	" Världsbanken/IDA	484,2	371,3	402,0	F
	" WFP	44,8	63,1	50,0	F
	" WHO/PSA	97,6	109,6	126,4	F
	" WIPO	0,6	0,00	0,0	F
	" WMU	22,0	24,0	25,0	F
	" PAHO	53,5	75,0	46,0	F
	" Övrigt	73,0	171,7	0,0	F
		6 485,6	7 805,55	6 735,9	
3.	FÖRSVARSDPARTEMENTET				
	Fredsfrämjande truppinsatser	969,3	1 074,0	1 051,0	F
4.	SOCIALDEPARTEMENTET				
	WHO	36,8	9,2 ⁴	43,3	0
5.	UTBILDNINGSDPARTEMENTET				
	UNESCO	32,0	32,3	30,9	0
6.	JORDBRUKSDPARTEMENTET				
	FAO	29,8	35,3	34,4	0
7.	NÄRINGSDEPARTEMENTET				
	ILO	20,0	19,3	20,4	0
	WIPO	2,7	0,7	3,2	0
	IMO	1,4	1,6	1,7	0
	OTIF	0,6	0,7	0,75	0
	IRCA	0,01	0,0	0,0	0
	Luffartsverket				
	ICAO	3,4	4,0	3,9	0
	Post- & Telestyrelsen	0,0	0,0	0,0	
	" ITU	13,5	14,6	15,9	0
	" UPU	3,1	3,5	3,9	0
		44,71	44,4	49,75	

Myndighet	FN-organisation	2000	2001	2002	O/F ¹
8.	MILJÖDEPARTEMENTET				
	Miljöfonden	16,0	20,0	20,0	F
	SMHI WMO	4,0	3,8	4,0	O
	Övrigt	4,3	8,3	8,1	F
		24,3	32,1	32,1	
	TOTALT SUMMA	7 622,51	9 032,85	7 977,05	

¹O=obligatoriskt bidrag, F=frivilligt bidrag

²Tidigareläggning av 1:a utbetalningen 2002 (265,0)

³Tidigareläggning av 1:a utbetalningen 2002 (196,0)

⁴ 2:a utbetalningen för 2001